

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Výdaje na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná
Expenditure for Security and Legal Protection of the Municipality Nová
Hradečná

Student: Markéta Crhová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph. D.

Ostrava 2017

Zadání bakalářské práce

Student: **Markéta Crhová**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6202R055 Veřejná ekonomika a správa**
Téma: **Výdaje na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná**
Expenditure for Security and Legal Protection of the Municipality Nová Hradečná
Jazyk vypracování: **čeština**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Fungování a pravomoci obcí v oblasti bezpečnosti a právní ochrany
  3. Charakteristika a analýza hospodaření obce Nová Hradečná v letech 2011-2015
  4. Zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Praha: Leges, 2012. 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.
- PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 05.05.2017

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 5.5.2017

.....
Crhová

Markéta Crhová

Ráda bych tímto poděkovala Ing. Bc. Jiřímu Bečicovi Ph. D. za odbornou pomoc při vedení a zpracování této bakalářské práce a cenné připomínky, které mi v průběhu tvorby práce poskytl. Také bych ráda poděkovala starostovi obce panu Ing. Tomáši Müllerovi a veliteli sboru Jaroslavu Kunertovi ml. za ochotné poskytnutí informací a materiálů potřebných pro vypracování bakalářské práce.

Obsah

1. ÚVOD	5
2. FUNGOVÁNÍ A PRAVOMOCI OBCÍ V OBLASTI BEZPEČNOSTI A PRÁVNÍ OCHRANY	7
2.1 Postavení obcí.....	7
2.2 Orgány obcí a jejich pravomoci	9
2.2.1 Další orgány obcí a jejich pravomoci.....	10
2.3 Organizace územních samosprávných celků.....	11
2.4 Nástroje obcí k zajištění veřejného pořádku	14
2.5 Výdaje obcí na bezpečnost státu a právní ochranu.....	17
2.6 Obce a požární ochrana	18
3. CHARAKTERISTIKA A ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE NOVÁ HRADEČNÁ V LETECH 2011-2015.....	22
3.1 Charakteristika obce Nová Hradečná	22
3.1.1 Historie obce Nová Hradečná	22
3.1.2 Současnost obce Nová Hradečná	23
3.2 Zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná v letech 2011-2015	26
3.2.1 Zhodnocení příjmů obce Nová Hradečná v letech 2011-2015.....	27
3.2.2 Zhodnocení výdajů obce Nová Hradečná v letech 2011-2015.....	32
4. ZHODNOCENÍ VÝDAJŮ NA BEZPEČNOST A PRÁVNÍ OCHRANU OBCE NOVÁ HRADEČNÁ.....	40
4.1 Požární ochrana v ČR.....	40
4.2 Charakteristika sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná	42
4.2.1 Historie sboru	42
4.2.2 Současnost sboru	42
4.3 Výdaje na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná v letech 2011-2015.....	43
4.3.1 Zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná v letech 2011-2015.....	46

4.4 Zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015.....	47
4.4.1 Zhodnocení příjmů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015	48
4.4.2 Zhodnocení výdajů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015	51
5. ZÁVĚR.....	55
Seznam použité literatury.....	58
Seznam zkratek	61
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1. ÚVOD

Bezpečnost a veřejný pořádek patří mezi nejdůležitější záležitosti, kterými se obec v samostatné působnosti zabývá. Zastupitelstvo obce vydává obecně závazné vyhlášky, které slouží k zajištění veřejného pořádku. Obce mohou obecně závaznou vyhláškou stanovit omezující opatření, tzn. že činnosti, které by mohly veřejný pořádek narušit, lze vykonávat pouze na určitých místech, a v určitém čase, nebo tyto činnosti na některých veřejně přístupných místech nelze vykonávat vůbec.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná se zaměřením na výdaje v oblasti bezpečnosti a právní ochrany a také zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011 až 2015.

V práci bude využito vědecké metody komparace, pomocí které bude ve třetí kapitole provedeno zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná. Metody komparace bude využito také v kapitole čtvrté, ve které bude metoda použita pro dosažení cíle práce, tedy pro zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná. Pomocí metody komparace bude rovněž provedeno zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů obce. V práci bude dále aplikována finanční a časová analýza, které budou v kapitole třetí využity pro zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná. Taktéž bude finanční a časové analýzy využito v kapitole čtvrté pro zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná a zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů obce. V obou kapitolách praktické části práce bude rovněž aplikována metoda abstrakce a dedukce, za pomoci kterých, bude provedena analýza jednotlivých grafů a tabulek.

Teoretická část práce bude zpracována na základě rešerše odborné literatury a legislativy. V praktické části bude využito především informací z Českého statistického úřadu, informačního portálu Ministerstva financí Monitor, internetových stránek Hasičského záchranného sboru ČR, interních dokumentů obce Nová Hradečná, interních dokumentů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná

Samotná bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou, celkem obsahuje pět kapitol. Část teoretická zahrnuje druhou kapitolu, která bude věnována seznámení s danou problematikou. V kapitole bude dle zákona o obcích definováno postavení obcí, dále budou definovány orgány, které v obci působí spolu s jejich pravomocemi. Také budou popsány organizace, které může územně samosprávný celek zřizovat a zakládat. Součástí druhé kapitoly bude také vysvětlení pojmu veřejný pořádek a budou zde popsány nástroje, pomocí

kterých obec veřejný pořádek zajišťuje. Z důvodu zhodnocení výdajů v praktické části práce bude taktéž uvedeno členění výdajů územně samosprávných celků. Závěr kapitoly bude věnován vymezení povinností obcí a obecních úřadů v samostatné působnosti na úseku požární ochrany.

Část praktická zahrnuje kapitolu třetí a čtvrtou. Začátek třetí kapitoly bude věnován charakteristice obce Nová Hradečná, od její historie až po současnost. Třetí kapitola bude věnována především zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná v rámci sledovaného období 2011-2015. Problematika zhodnocení příjmů a výdajů obce bude řešena v rámci samostatných podkapitol.

Na začátku čtvrté kapitoly budou podány základní informace o požární ochraně na území České republiky. Dále bude charakterizován sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná, opět od jeho historie po současnost. Tato kapitola bude rovněž věnována naplnění cíle práce, proto budou v této kapitole zhodnoceny výdaje na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná a hospodaření sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná ve vybraných letech. V rámci zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná bude provedeno srovnání s obcí Troubelice, která se nachází ve stejném regionu, avšak velikostí je dvojnásobná. Pro zhodnocení hospodaření sboru bude opět zvlášť vypracováno zhodnocení příjmů sboru a výdajů sboru.

Závěr bakalářské práce bude sloužit k celkovému zhodnocení práce a shrnutí zjištěných poznatků. Dále bude závěr obsahovat posouzení, zda bylo dosaženo stanoveného cíle.

2. FUNGOVÁNÍ A PRÁVOMOCI OBCÍ V OBLASTI BEZPEČNOSTI A PRÁVNÍ OCHRANY

Tato kapitola zahrnuje část teoretickou a je věnována seznámení s danou problematikou. V kapitole je dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích definováno postavení obcí, jaké orgány v obci působí a jaké mají pravomoci. Dále jsou v kapitole popsány organizace územně samosprávných celků, které mohou být zřizovány a zakládány. V další části kapitoly je vysvětlen pojem veřejný pořádek a jsou popsány nástroje obcí k zajištění veřejného pořádku. Dále je v kapitole uvedeno členění výdajů územních samospráv. V poslední části jsou vymezeny povinnosti obce v samostatné působnosti na úseku požární ochrany.

2.1 Postavení obcí

Zákon o obcích (§ 1) definuje obec jako „základní územní samosprávné společenství občanů; tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“

Kočí (2012) tvrdí, že každá obec tedy musí mít území, na kterém se nachází, občany, kteří tvoří společenství obce, musí být právnickou osobou a ta musí být způsobilá k právním úkonům a v neposlední řadě musí mít možnost vlastnit majetek a hospodařit s ním na základně rozhodnutí svých orgánů. Pokud jsou naplněny tyto předpoklady, můžeme hovořit o existenci obce jakožto územním samosprávném celku, který je právnickou osobou (Kočí, 2012, s. 19).

Dle obecního zřízení (§ 2 odst. 2) je základní povinností obce „péče o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Charakteristickým znakem obce je oprávnění k výkonu činností, která má obec zajišťovat.“ Obec plní dvě základní působnosti, jedná se o výkon samostatné působnosti a přenesené působnosti. Obě působnosti jsou stanovené zákonem.

Samostatná působnost je klíčovou oblastí činnosti obce. Dle zákona o obcích (§ 35 odst. 1) „do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.“ Obec v samostatné působnosti pečuje o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. „Jedná se především o uspokojování potřeb bydlení,

ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku“ (Kočí, 2012, s. 63). Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, pokud zákon nestanoví jinak.

Jak tvrdí Kočí (2012, s. 71) „přenesená působnost obce znamená výkon státní správy obcí, která byla na obce přenesena zákonem.“ Liší se tedy od samostatné působnosti, která je stanovena pouze příkladným výčtem. Obec každoročně obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na výkon přenesené působnosti. Tento příspěvek je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti, zejména se jedná o mzdové a provozní výdaje vázané na zaměstnance obce. Obce rozdělujeme do tří skupin, a to z hlediska objemu výkonu přenesené působnosti. Kočí (2012) tvrdí, že jednotlivé obce jsou do skupin, tzv. stupňů rozděleny následovně:

- obec prvního stupně – jedná se o menší obce, které vykonávají přenesenou působnost v základním rozsahu, pro který většinou nejsou vyčleněni odborní úředníci (z důvodu nedostatečných možností těchto obcí);
- obec druhého stupně – jedná se o obce s pověřeným obecním úřadem, které vykonávají přenesenou působnost (již ve větším rozsahu) za pomoci profesionálních úředníků;
- obec třetího stupně – jedná se o obce s rozšířenou působností, které vykonávají rozsáhlý okruh přenesené působnosti za pomoci specializovaných úředníků.

Obce se dle typu dělí na obce, městyse, města, statutární města a hlavní město. Dle obecního zřízení „je obec městem, pokud má alespoň 3 000 obyvatel a pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Obec je městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.“ Obec, která je statutárním městem může zřídit své městské části nebo obvody. V České republice je 25 statutárních měst. Hlavním městem v České republice je Praha, která je upravena zvláštním zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

Obec se člení na jednotlivé orgány, zajišťující její činnost. Mezi orgány obce patří: zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

2.2 Orgány obcí a jejich pravomoci

Jak již bylo výše zmíněno, mezi orgány obce, zajišťující její činnost, patří: zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. V této podkapitole budou rozebrány dva nejdůležitější orgány obce – zastupitelstvo obce a rada obce, jejich postavení a pravomoci.

Zastupitelstvo obce je nejvyšším orgánem obce, který má hlavní rozhodovací pravomoci ve věcech patřících do samostatné působnosti. Mezi pravomoci zastupitelstva obce patří například:

- schvalování programu rozvoje obce,
- schvalování rozpočtu obce a závěrečného účtu obce,
- zřizování trvalých a dočasných peněžních fondů obce,
- stanovení výše odměn starosty a členů zastupitelstva,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- rozhodování o vyhlášení místního referenda,
- rozhodování o založení nebo rušení svých organizačních složek i právnických osob,
- volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce aj.

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva, jejich počet je závislý na počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce, a stanoví se v souladu se zákonem o obcích.

Zastupitelstvo obce může zřizovat výbory, které jsou jeho iniciativními a kontrolními orgány. Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. V čele výboru je předseda, který musí být členem zastupitelstva obce (Peková, Pilný, Jetmar, 2012). Podle obecního zřízení (hlava V) musí být vždy zřízen finanční a kontrolní výbor, které musí být nejméně tříčlenné a jejich členy nemohou být starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. V územním obvodu obce, ve kterém podle posledního sčítání lidu žije alespoň 10 % občanů, kteří se hlásí k jiné národnosti než české, se zřizuje výbor pro národnostní menšiny. Dále může být zřízen i osadní výbor (Peková, Pilný, Jetmar, 2012).

Rada obce je výkonným orgánem obce. Dle zákona o obcích (díl 3) „odpovídá rada obce v rámci samostatné působnosti zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti rada obce rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon.“

Radě obce je vymezeno například:

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu,
- zřizovat a rušit podle potřeby komise rady,
- stanovit celkový počet zaměstnanců obce,
- stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu aj.

V rámci přenesené působnosti vydává rada obce společně s obecním úřadem nařízení obce, a to na základě zákonného zmocnění. Radu obce tvoří starosta, místostarostové a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady je nejméně 5 a nejvýše 11, tento počet je lichý a nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Pokud má zastupitelstvo obce méně než 15 členů, rada obce se nevolí. Pokud není rada obce zřízena, vydává nařízení obce zastupitelstvo obce (Peková, Pilný, Jetmar, 2012).

Rada obce může zřizovat komise, které jsou jejími iniciativními a poradními orgány. Dle obecního zřízení (§ 122) je „komise ze své činnosti odpovědná radě obce, ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi.“ Předseda komise musí prokázat zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené působnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

2.2.1 Další orgány obcí a jejich pravomoci

Tato podkapitola je věnována dalším orgánům obce, mezi které patří starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Bude vymezeno jejich postavení a jejich pravomoci.

Starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek. Starosta obce odpovídá zastupitelstvu obce za výkon své funkce. Dle Pekové (2012, s. 141) „starosta připravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje usnesení společně s dalším pověřeným členem. Odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce. Jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu.“ Starosta je zastupován místostarostou v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává svou funkci. Místostarostu volí zastupitelstvo obce, může zvolit více místostarostů a pověřit je některými úkoly.

Obecní úřad realizuje rozhodnutí samosprávných orgánů obce a plní úkoly, které jsou obecnímu úřadu v rámci samosprávy uloženy, dále pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti, a rozhoduje v případech stanovených zákonem o obcích. Obce vykonávají přenesenou působnost podle jejího rozsahu ve třech úrovních, tzv. stupních (viz podkapitola 2.1). Obecní úřad dle zákona o obcích (§ 109, odst. 1) „tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu (je-li tato funkce zřízena) a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta.“

Zvláštní orgány obce zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti, a to v případech stanovených zvláštními zákony. V čele zvláštního orgánu obce může být jen osoba, která prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti, pro jejíž výkon byl zvláštní orgán zřízen. Zvláštním orgánem obce může být například povodňová komise, bezpečnostní rada obce, krizový štáb obce či komise pro sociálněprávní ochranu dětí (Kočí, 2012).

2.3 Organizace územních samosprávných celků

Zřizování a zakládání právnických osob a organizačních složek obcí patří mezi důležité právní úkony, které může obec realizovat v rámci své samostatné působnosti. Druhy organizací, které může územně samosprávný celek zřizovat a zakládat upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech). V § 23 tohoto zákona je uvedeno, že územně samosprávný celek může ve své pravomoci k plnění svých úkolů:

- zřizovat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,
- zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,
- zakládat obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,
- zakládat obecně prospěšné společnosti,
- zřizovat školské právnické osoby,
- zřizovat veřejné výzkumné instituce.

Územní samosprávný celek se podle § 23, odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech „může spolu s jinými osobami stát účastníkem (společníkem) na činnostech jiných osob, zejména

obchodních společností nebo obecně prospěšných společností, na jejichž činnosti se podílí svým majetkem včetně peněžních prostředků.“ Kočí (2012) uvádí, že v praxi se převážně jedná o obchodní společnosti, jejichž společníky je více obcí nebo kraj, v tomto případě se může jednat například o obchodní společnosti organizující veřejnou dopravu na území kraje. Dále se jedná o obecně prospěšné společnosti, jejichž zakladateli je také více obcí a tyto společnosti mají za cíl rozvoj obcí a regionu, jedná se například o regionální rozvojové agentury.

Vznik a hospodaření organizačních složek územního samosprávného celku upravuje § 24, § 25 a § 26 zákona o rozpočtových pravidlech. Organizační složka není právnickou osobou.

Tato forma hospodaření územního samosprávného celku bývá volena pro takové činnosti, které:

- nevyžadují velký počet zaměstnanců,
- nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo jiné technické vybavení,
- nejsou vnitřně odvětvově či jinak organizačně členěné,
- nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů (§ 24).

Organizační složka vzniká rozhodnutím zastupitelstva územního samosprávného celku a hospodáří jménem svého zřizovatele. O vzniku organizační složky vydá zřizovatel zřizovací listinu, která jak uvádí Kočí (2012, s. 48) obsahuje „základní identifikaci organizační složky, vymezení účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti, označení osob oprávněných jednat za organizační složku, vymezení majetku, který byl organizační složce předán do správy, způsob hospodaření organizační složky a vymezení doby, na kterou je organizační složka zřízena.“

Pracovníci organizační složky jsou zaměstnanci zřizovatele, tedy obce. Zřizovatelem je jmenován vedoucí organizační složky a jsou určeny jeho práva a povinnosti.

V § 25 zákona o rozpočtových pravidlech je uvedeno, že „rozpočet organizační složky je součástí rozpočtu zřizovatele. Na organizační složku přenáší zřizovatel oprávnění disponovat jen s takovými peněžními prostředky, které souvisejí s její běžnou, pravidelnou činností, již je nutné zabezpečovat operativně. Pokud zřizovatel přenesl na organizační složku oprávnění disponovat s peněžními prostředky, vedoucí této organizační složky odpovídá za hospodaření, vedení pokladní služby a úplnost podkladů pro účetní záznamy zřizovatele. Zřizovatel může pověřit svou organizační složku vybíráním některých rozpočtových příjmů z její činnosti. Rozpočtové příjmy je organizační složka povinna odvést na účet svého

zřizovatele nejpozději koncem každého měsíce. Peněžní průběh svého hospodaření vede organizační složka v peněžním deníku v plném členění podle rozpočtové skladby. Zřizovatel kontroluje hospodaření se svěřeným majetkem a s peněžními prostředky organizační složky.“

Jak tvrdí Kočí (2012) organizační složkou územně samosprávného celku může být například Městské informační centrum, Technická správa místních komunikací nebo Správa sportovních zařízení města. Kočí (2012) také tvrdí, že činnosti, které u menších měst vykonávají organizační složky, u větší měst většinou vykonávají příspěvkové organizace, z toho důvodu větší města převážně organizační složky nemají.

Nejčastějším typem právnické osoby, které obce zřizují je příspěvková organizace. Dle § 27, odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech zřizuje obec příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Příspěvková organizace je právnickou osobou, která vystupuje v právních vztazích svým jménem a na vlastní zodpovědnost. Příspěvková organizace se zapisuje do obchodního rejstříku, návrh na její zapsání podává zřizovatel. O vzniku příspěvkové organizace vydá zřizovatel zřizovací listinu, která jak uvádí Kočí (2012, s. 49) obsahuje „identifikaci organizace, vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti, označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace, vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává k hospodaření a vymezení dispozic s tímto majetkem, okruhy doplňkové činnosti a vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.

V § 27 zákona o rozpočtových pravidlech je dále uvedeno, že příspěvková organizace hospodaří se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou. Příspěvková organizace nabývá majetek pro svého zřizovatele, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 27, odst. 6). „Do svého vlastnictví může příspěvková organizace nabýt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to bezúplatným převodem od svého zřizovatele, darem (nutný předchozí písemný souhlas zřizovatele), děděním (bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout), nebo jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele“ (§ 27, odst. 7).

Jak tvrdí Kočí (2012, s. 50) „příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob.“ Příspěvková organizace dle § 29 tvoří rezervní fond, fond investic, fond odměn a fond

kulturních a sociálních potřeb, jejichž zůstatky se po skončení roku převádějí do následujícího roku.

Kočí (2012) dále uvádí, že v čele příspěvkové organizace stojí statutární orgán, jímž je ředitel organizace. Rada obce volí a odvolává ředitele organizace, současně stanovuje jeho plat a odměny.

V rámci samostatné působnosti může obec založit i obchodní společnosti, které upravuje zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech. Jak již bylo zmíněno výše jedná se pouze o akciovou společnost nebo společnost s ručením omezeným. Zastupitelstvo obce rozhoduje o založení obou těchto společností. Uvedené společnosti vznikají dnem zápisu do obchodního rejstříku.

Obecně prospěšná společnost je založena za účelem poskytování obecně prospěšných služeb veřejnosti za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek. Zakládá se zřizovací listinou, která je vyhotovena ve formě notářského zápisu. Obecně prospěšné společnosti upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Obec zřizuje školskou právnickou osobu na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání. Obec může jako školskou právnickou osobu zřídit mateřskou, základní školu nebo školské zařízení. Zastupitelstvo obce schvaluje zřizovací listinu, kterou se školská právnická osoba zřizuje.

Veřejná výzkumná instituce se zřizuje na základě zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích. Hlavním předmětem činnosti veřejné výzkumné instituce je výzkum, včetně zajišťování infrastruktury výzkumu. Zřizovatel zřídí veřejnou výzkumnou instituci dnem vydání zřizovací listiny (Kočí, 2012).

2.4 Nástroje obcí k zajištění veřejného pořádku

Než přejdeme k definování nástrojů, které slouží obci k zajištění veřejného pořádku, je nutné vymezit pojem veřejný pořádek.

Veřejný pořádek jako pojem není definovaný a patří mezi tzv. neurčité právní pojmy. Československý Nejvyšší správní soud rozuměl veřejným pořádkem (veřejným pokojem a řádem) „souhrn právních, etických a společenských norem, jejichž zachování podle panujících obecných názorů je podmínkou klidného a spořádaného soužití.“ V zápisu

ze semináře Veřejný pořádek v obecně závazných vyhláškách obcí (str. 4), zveřejněném Ministerstvem vnitra, je definován veřejný pořádek v užším a širším slova smyslu následovně:

- „v užším slova smyslu – ochrana pravidel chování lidí na veřejnosti, jež nejsou sice výslovně formulována v právních normách, ale jejich zachování je podle panujících obecných názorů v určitém místě a čase nutnou podmínkou uspořádaného společenského soužití. Tato neformalizovaná pravidla chování jsou právně závazná pouze v mezích právní normy, která obsahuje výslovně termín „veřejný pořádek“;
- v širším slova smyslu – ochrana pravidel chování jak obsažených výslovně v právních normách, tak i pravidel chování, jež nejsou výslovně formulována v právních normách. Netýká se pravidel chování, obsažených ve všech normách právního řádu, ale jen pravidel, která souvisejí se zachováním spořádaného společenského soužití. Obsah veřejného pořádku je naplňován praxí příslušných orgánů.“

V obecním zřízení (§ 10) je uvedeno, že obec může v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou ukládat povinnosti v těchto případech:

- „k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,
- pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
- k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,
- stanoví-li tak zvláštní zákon.“

Smyslem obecně závazné vyhlášky obce je úprava povinností, které jsou v zájmu obce a jejích občanů. Dále můžeme vymezit, které oblasti veřejného pořádku lze v obci regulovat obecně závaznou vyhláškou, a které nelze. Toto vymezení je uvedeno na internetových

stránkách Ministerstva vnitra, v sekci dokumenty ODK (Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly).

Mezi oblasti veřejného pořádku, které v obci nelze regulovat prostřednictvím obecně závazné vyhlášky patří kouření na veřejných prostranstvích; provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti – možnost vydat provozní řády formou OZV (koupaliště, pískoviště, hřbitovy, knihovny) a jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, které jsou pozemními komunikacemi.

Oblastmi veřejného pořádku, které jsou ve vztahu k možnostem regulace prostřednictvím obecně závazných vyhlášek sporné, jsou provozní doba pohostinských zařízení a boj proti přenosným nemocem a hlodavcům.

Mezi oblasti veřejného pořádku, které v obci lze regulovat prostřednictvím obecně závazné vyhlášky patří konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích; používání zábavné pyrotechniky na veřejných prostranstvích; hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu; podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí; znečištění ulic a jiných veřejných prostranství; rozdělování a udržování otevřených ohňů; ochrana a údržba veřejné zeleně (sekání, úklid), dále se jedná o chov zvířat, pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat, zákaz vstupu se zvířaty; provoz zařízení obce sloužící potřebám veřejnosti; jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, které nejsou pozemními komunikacemi. Rovněž lze regulovat žebrání; prostituci; výherní hrací přístroje; nepovolené vylepování plakátů a malování po zdech (graffiti).

Ministerstvo vnitra provádí dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek, na základě hlavy VI zákona o obcích, a to prostřednictvím odboru veřejné správy, dozoru a kontroly. Tento odbor vydává metodické materiály (doporučení), které se věnují problematice činnosti orgánů obce, obecně závazných vyhlášek obce, zákona o svobodném přístupu k informacím, kontrolního řádu, území obce a jeho změny, číslování budov. Informace obsažené v těchto materiálech jsou cíleny na pomoc územně samosprávným celkům v oblasti samostatné působnosti.

2.5 Výdaje obcí na bezpečnost státu a právní ochranu

Problematika rozdělení výdajů a podrobnější informace o jejich odvětvovém třídění jsou v práci uvedeny z důvodu následného zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu vybrané obce v praktické části práce.

Výdaje územně samosprávných celků lze obecně členit dle několika hledisek. Nejpoužívanějšími jsou:

- podle ekonomického hlediska: běžné a kapitálové;
- podle rozpočtové skladby: druhové, které jsou závazné, a funkční;
- podle infrastruktury: ekonomické a sociální;
- podle funkcí veřejných financí: alokační, redistribuční a stabilizační;
- podle rozpočtového plánování: plánované (resp. plánovatelné) a neplánované,
- konsolidační.

Provazníková (2015, s. 195) tvrdí, že „pro územní samosprávné celky je závazné druhové členění výdajů, které třídí výdaje na běžné a kapitálové (třída 5 – běžné výdaje a třída 6 – kapitálové výdaje).“ Provazníková (2015) dále tvrdí, že funkční členění výdajů – odvětvové třídění je srozumitelnější a lépe popisuje strukturu výdajů územních rozpočtů. „Odvětvové třídění vychází z účelů, na které se vynakládají finanční prostředky z rozpočtu v souvislosti se zajišťováním potřeb. Odvětvové třídění v ČR se týká nenávratných výdajů podle skupin, resp. účelu, na který jsou vydávány, a některých druhů příjmů u obcí a krajů (Peková, 2011, s. 413, 414)“.

Dle odvětvového třídění jsou výdaje členěny do šesti skupin, jejichž přesné vymezení je uvedeno v příloze 1. Jedná se o skupinu Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství, kam jsou řazeny výdaje související s obhospodařováním půdního fondu a obecních lesů. Do skupiny Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství řadíme výdaje, které souvisí především s provozem veřejné silniční dopravy, zajišťováním pitné vody, odvody a čištěním odpadních vod apod. Skupina Služby pro obyvatelstvo zahrnuje výdaje na základní a mateřské školy, kulturu, zdravotnictví, komunální služby, bydlení či životní prostředí. Skupina Sociální věci a politika zaměstnanosti zahrnuje výdaje na některé sociální dávky a na zřizování sociálních zařízení. Do skupiny Bezpečnost státu a právní ochrana jsou zařazeny výdaje na civilní obranu, obecní policii a požární ochranu. Poslední skupina Všeobecná veřejná správa a služby zahrnuje především výdaje související s činností obecního úřadu, rovněž se jedná o výdaje na zastupitelské orgány či finanční operace.

V databázi Územní monitor, která je databází Ministerstva financí, je toto členění zveřejňováno od roku 2010. Lze tedy zjistit, jaké jsou výdaje podle jednotlivých skupin u jednotlivých obcí (Provazníková, 2015).

Pro představu lze uvést, že celkové výdaje státního rozpočtu v roce 2015 činily 1 297 miliardy Kč. Na bezpečnost státu a právní ochranu bylo vydáno 115 miliard Kč, což tvoří necelých 9 % z celkových výdajů (MONITOR, 2017).

2.6 Obce a požární ochrana

Jelikož je práce zaměřena na bezpečnost a právní ochranu obce, je vhodné uvést, jaké jsou povinnosti obce a obecních úřadů v samostatné působnosti na úseku požární ochrany.

Dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně (§ 29) „Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany:

- zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu ve svém územním obvodu; členům jednotky sboru dobrovolných hasičů obce za hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech v mimopracovní době poskytuje odměnu,
- udržuje akceschopnost jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,
- zabezpečuje odbornou přípravu členů jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,
- zabezpečuje materiální a finanční potřeby jednotky sboru dobrovolných hasičů obce a požární ochrany,
- zajišťuje péči o členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, jakož i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách hasičských záchranných sborů podniků, členy jiných jednotek sborů dobrovolných hasičů obce nebo podniků, popřípadě i o osoby vyzvané k poskytnutí osobní pomoci podle § 18, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déle trvajícího zásahu na území obce,
- poskytuje náhradu ušlého výdělku členu jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, který se ve své pracovní době nebo v době, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných pracích při živelních

pohromách nebo jiných mimořádných událostech nebo nařízeného cvičení anebo nařízené odborné přípravy,

- zabezpečuje a hradí pro členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce preventivní zdravotní prohlídky,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu,
- zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany,
- zřizuje ohlašovnu požárů a další místa, odkud lze hlásit požár,
- zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost a stanoví další zdroje vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,
- umožňuje dislokaci jednotek hasičského záchranného sboru v katastrálním území obce podle nařízení kraje a přispívá na provoz a vybavení těchto jednotek,
- spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany; za tím účelem mohou obce soustřeďovat finanční prostředky,
- organizuje preventivně výchovnou činnost,
- obecně závaznou vyhláškou vydává požární řád obce, a stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.“

Obecní úřad na úseku požární ochrany: zajišťuje účast velitelů a strojníků jednotky sboru dobrovolných hasičů obce na jejich odborné přípravě; zajišťuje úkoly požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu.

V zákoně o požární ochraně (§ 29 odst. 4) je uvedeno, že vybrané obecní úřady:

- „zabezpečují podle požárního poplachového plánu kraje hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech mimo svůj územní obvod,
- zabezpečují akceschopnost jednotky sboru dobrovolných hasičů obce k zásahům mimo svůj územní obvod,
- na základě nařízení kraje, kterým se stanoví podmínky plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany, zabezpečují nepřetržitou pracovní pohotovost mimo pracoviště v počtu nejméně jednoho požárního družstva o sníženém početním stavu.“

Obec plní obdobně povinnosti uložené tímto zákonem právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám.

Dle § 2 (odst. 2) zákona o požární ochraně plní „právnícké osoby a podnikající fyzické osoby povinnosti na úseku požární ochrany ve všech prostorách, které užívají k provozování činnosti. Za plnění povinností na úseku požární ochrany u právníckých osob odpovídá statutární orgán, u podnikajících fyzických osob tyto osoby nebo jejich odpovědný zástupce. Provozuje-li činnost v prostorách více právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob, plní povinnosti na úseku požární ochrany na místech, která užívají společně, vlastník těchto prostor, není-li smlouvou mezi nimi sjednáno jinak. Součástí smlouvy musí být i určení osoby odpovědné za plnění povinností na úseku požární ochrany.“ Konkrétní povinnosti právníckých osob a podnikajících fyzických osob jsou vyjmenované v § 5 a § 6 zákona o požární ochraně.

V § 5 zákona o požární ochraně je například uvedeno, že „právnícké osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny:

- obstarávat a zabezpečovat v potřebném množství a druzích požární techniku, věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení se zřetelem na požární nebezpečí provozované činnosti a udržívat je v provozuschopném stavu,
- vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce,
- dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,
- pravidelně kontrolovat prostřednictvím odborně způsobilé osoby, technika požární ochrany nebo preventisty požární ochrany dodržování předpisů o požární ochraně a neprodleně odstraňovat zjištěné závady aj.“

Jak uvádí zákon o požární ochraně (§ 6) do povinností právnícké osoby a podnikající fyzické osoby provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím a s vysokým požárním nebezpečím patří například:

- stanovit organizaci zabezpečení požární ochrany s ohledem na požární nebezpečí provozované činnosti,
- zajišťovat údržbu, kontroly a opravy technických a technologických zařízení způsobem a ve lhůtách stanovených podmínkami požární bezpečnosti nebo výrobcem zařízení,
- mít k dispozici požárně technické charakteristiky vyráběných, používaných, zpracovávaných nebo skladovaných látek a materiálů potřebné ke stanovení preventivních opatření k ochraně života a zdraví osob a majetku.“

Zákon o požární ochraně (§ 6a, odst. 1) dále stanovuje, že „právnícké osoby a podnikající fyzické osoby, které provozují činnosti s vysokým požárním nebezpečím, jsou dále povinny prostřednictvím odborně způsobilé osoby zabezpečit posouzení požárního nebezpečí z hlediska ohrožení osob, zvířat a majetku a plnění dalších povinností na úseku požární ochrany.“

3. CHARAKTERISTIKA A ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE NOVÁ HRADEČNÁ V LETECH 2011-2015

Na začátku třetí kapitoly je charakterizována obec Nová Hradečná, její historie a současnost. Tato kapitola je věnována zvláště zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná v letech 2011-2015, tedy zhodnocení celkových příjmů a výdajů obce. Pro účely zhodnocení hospodaření bylo využito finančních výkazů, tedy rozpočtu obce a závěrečných účtů obce ve vybraných letech. Dále byly zpracovány informace z Českého statistického úřadu, informačního portálu MONITOR, z Regionálního informačního servisu, z internetových stránek Místní akční skupiny Uničovsko a Mikroregionu Uničovsko, z knihy Nová Hradečná a internetových stránek obce.

3.1 Charakteristika obce Nová Hradečná

Tato kapitola slouží k seznámení s obcí Nová Hradečná. V první části podkapitoly bude popsána historie obce, v druhé části bude charakterizována obec v současnosti.

3.1.1 Historie obce Nová Hradečná

„Podhorská obec, ležící na pomezí Úsovské vrchoviny, vznikla v roce 1960 spojením dvou původně samostatných vesnic - Hradečné a Hradce. Rozprostírá se v malebném údolí kolem potoka Brabínku. Obci i širokému okolí od pradávna vévodí památná hora Bradlo, která je hlavním turistickým lákadlem tohoto kraje.

Historie obou obcí sahá hluboko do minulosti. Na skalním ostrohu při soutoku Oskavy s Brabínkem tu prý kdysi stávalo staroslovanské hradiště. První doložená písemná zpráva z poloviny 14. století vydává svědectví o existenci dvou slovanských osad, které náležely úsovskému panství. Původně česká ves (s jednou z nejstarších českých škol na Uničovsku) se podobně jako další v tomto kraji nevyhnula poněmčování.

K významným kulturním památkám obce patří zejména barokní kostel sv. Vavřince (z roku 1764) s ohradní zdí sousedního hřbitova, nedaleká budova barokní fary a soubor kamenných či dřevěných křížů. Místním unikátem je zachovalá barokní socha Jana Nepomuckého z roku 1719 (na kopci Hůrka), (MIKROREGION UNIČOVSKO, 2017).“

Roku 1990 dosáhla Nová Hradečná osamostatnění, do té doby byla administrativně připojena k sousední obci Troubelice. V roce 1996 začala obec s plynofikací a stavbou obecního vodovodu, který je provozován obcí a je na něj připojeno cca sto nemovitostí. V obci je využíván vlastní zdroj pitné vody. Obec začala s výstavbou tlakové kanalizace a čistírnou odpadních vod. V roce 2005 začala postupná oprava veřejného osvětlení. Od roku 2009 se po etapách začaly realizovat opravy místních komunikací a úpravy koryta potoka Brabínek. Etapově také proběhla renovace budovy mateřské školy. V roce 2011 začala oprava místních chodníků a v roce 2012 obec dokončila naučnou stezku nesoucí název „Krajinou památného Bradla“. V obci se nacházejí dva rybníky, v jejichž blízkosti byly v roce 2013 vybudovány zážitkové cesty „U hřiště“ a „U hasičů“ (Kalábková, Koudela a kol., 2015).

„O současný kulturní a společenský život v obci pečuje řada zájmových organizací – TJ Sokol se sportovním a kulturním areálem, Sbor dobrovolných hasičů, Svaz chovatelů a další. Dlouholetou tradici má v obci také každoroční Svatovavřínecká pouť. Obec je východiskem oblíbených turistických tras (MIKROREGION UNIČOVSKO, 2017).“

3.1.2 Současnost obce Nová Hradečná

Obec Nová Hradečná se nachází v Olomouckém kraji. Obec leží 9 kilometrů od města Uničov a celková rozloha katastru obce je 1 140 ha. K 31. 12. 2015 měla obec celkem 806 obyvatel, jejichž přehled je uveden v tabulce č. 3.1, kteří trvale žijí ve 250 rodinných domcích. Z tabulky je patrné, že v obci žije více mužů než žen. Tento rozdíl činí 2 %. Průměrný věk v obci Nová Hradečná k 31. 12. 2015 je 40,9 let, průměrný věk žen v obci je 42,5 let a průměrný věk mužů v obci je 39,3 let. Průměrný věk v České republice k 31. 12. 2015 je 41,9 let, průměrný věk žen je 43,3 let a průměrný věk mužů je 40,4 let. Průměrný věk v Olomouckém kraji k 31. 12. 2015 je 42,2 let, průměrný věk žen je 43,7 let a průměrný věk mužů je 40,6 let (ČSÚ, 2016). Z údajů uvedených na stránkách Českého statistického úřadu vyplývá, že v průměrném věku obyvatel se obec Nová Hradečná od průměru České republiky liší o 2 % a od průměru Olomouckého kraje se liší o 3 %.

V tabulce č. 3.2 je pro přehled uveden vývoj počtu obyvatel v jednotlivých letech v rámci sledovaného období. V současné době se v obci dostavuje několik novostaveb, které jsou do budoucna příslibem zvýšené zabydlenosti obce (Kalábková, Koudela a kol., 2015).

Tabulka č. 3.1 – Přehled počtu obyvatel obce Nová Hradečná k 31. 12. 2015

	Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2015	Počet obyvatel ve věku			
		0-14 let	15-59 let	60-64 let	65 a více let
Ženy	393	60	226	24	83
Muži	413	70	258	31	54
Celkem	806	130	484	55	137

Zdroj: REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS, 2016, vlastní zpracování

Tabulka č. 3.2 – Přehled obyvatel obce Nová Hradečná v letech 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvatel k 31.12	816	830	817	810	806

Zdroj: ČSÚ – Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015 (vlastní zpracování)

Mezi základní vybavenost obce Nová Hradečná patří mateřská a základní škola (1. – 5. třída), obecní úřad, kulturní dům, knihovna, kostel a hřbitov (REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS, 2016). Dále se v obci nachází prodejna se smíšeným zbožím, pohostinství, autoopravny, opravná hodin, opravná obuvi, kadeřnictví, zámečnictví apod. Většinou v obci působí samostatní živnostníci, avšak některé firmy mají své zaměstnance. Většina ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždí za prací mimo obec. Zejména se jedná o města Uničov, Šternberk a Olomouc (Kalábková, Koudela a kol., 2015). Obec Nová Hradečná disponuje dobrou dopravní dostupností. V obci se nachází autobusové zastávky místního významu, rovněž se zde nachází vlaková zastávka. Autobusové spojení je zajištěno v úseku Libina - Uničov, kdy autobus v obci staví cca 10x denně. Vlakové spojení je zajištěno na trati Olomouc – Šumperk, kdy vlak v obci staví cca 15x denně (REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS, 2016).

Kulturní a společenský život v obci Nová Hradečná je mimořádně bohatý. Nejdelší tradici má svatovavřínecká pouť konaná v období kolem 10. srpna. Do obce se sjíždí široké příbuzenstvo občanů, a tak se vesnice na víkend mění, co do počtu návštěvníků, na malé městečko. Díky iniciativě obce, jednotlivých občanů i členek místního Klubu žen, se obci podařilo navázat na tradici sousedských setkání. V obci se od roku 2002 konají pravidelné adventní koncerty. Dlouholetou tradici v obci mají také bály a plesy. Mezi další kulturní a společenské

akce patří také Pálení čarodějnic, Setkání generací, Vítání občánků, Mikulášská nadílka, Běh za Ježíškem apod. Nedaleko obce Nová Hradečná se nachází kamenná skála Bradlo, která je známá především vyznavačům pěší turistiky. Turisté se v obci mohou ubytovat v areálu TJ Sokol a ve wellness Penzionu pod Hůrkou. (Kalábková, Koudela a kol., 2015).

Obec z rozpočtu finančně přispívá všem místním spolkům a poskytuje jim k dispozici prostory na konání různých aktivit. Mezi spolky obce patří Myslivecké sdružení Bradlo, které pořádá například tradiční myslivecký ples nebo otvírání studánek. Rovněž je v obci Svaz chovatelů, který při příležitosti každoroční svatovavřínecké pouti vystavuje drobné domácí zvířectvo. Velmi aktivním se v oblasti kulturních a společenských akcí v obci stal Klub žen, který navázal na činnost Českého svazu žen. Dále je v obci zřízen sbor dobrovolných hasičů, který nejenže v obci zajišťuje bezpečnost, ale také organizuje společenské akce. V obci je tradiční dobrá spolupráce různých spolků na společenských akcích. (Kalábková, Koudela a kol., 2015)

Obecní úřad je strukturován následovně: V čele obce stojí od roku 2003 starosta Ing. Tomáš Müller, místostarostkou je Ing. Marta Nováková. Na obecním úřadě dále pracuje referentka a účetní. Obec má zřízen finanční a kontrolní výbor, dále je v obci zřízena sociální komise. Výbory i komise mají každá po třech členech. Obec Nová Hradečná zřizuje dvě příspěvkové organizace, jedná se o mateřskou školu a základní školu, v jejich čele stojí ředitelky. Obecní úřad obce Nová Hradečná tvoří celkem 16 zaměstnanců (OBEC NOVÁ HRADEČNÁ, 2017).

Obec je členem Svazku obcí Mikroregionu Uničovsko a Místní akční skupiny Uničovsko. Mikroregion Uničovsko, který byl založen v roce 1998 tvoří kromě města Uničova a obce Nová Hradečná také obce Lipinka, Oskava, Strukov, Újezd u Uničova, Žerotín, Dlouhá Loučka, Želechovice, Troubelice, Medlov, Paseka, Šumvald a Pňovice (MIKROREGION UNIČOVSKO, 2017). Členem místní akční skupiny Uničovsko, která vznikla v roce 2006 je kromě obce Nová Hradečná také obec Paseka, Medlov, Šumvald, Troubelice, Dlouhá Loučka, Újezd u Uničova, Lipinka a město Uničov (MAS UNIČOVSKO, 2017).

V rámci sledovaného období 2011-2015 se obec zapojila do soutěže Vesnice roku. „Cílem soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova. Soutěž poprvé vyhlásil Spolek pro obnovu venkova ČR v roce 1995 pod názvem

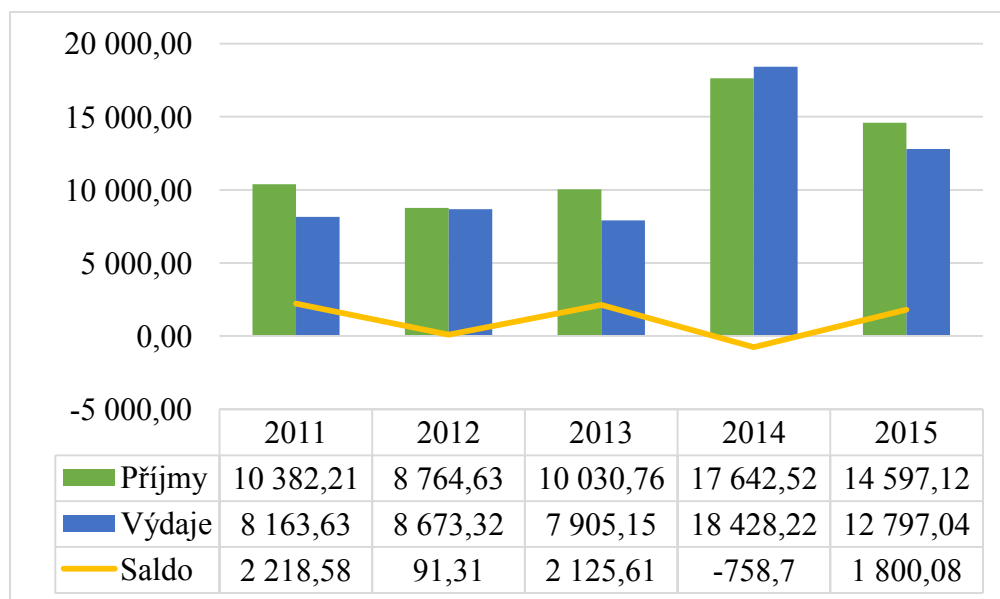
“Soutěž o nejzdařilejší program obnovy vesnice”. Od roku 1996 je jedním z vyhlášovatelů Ministerstvo pro místní rozvoj a Svaz měst a obcí ČR. Ministerstvo zemědělství se mezi vyhlášovatele připojilo v roce 2007 (VESNICE ROKU, 2017)“. V rámci této soutěže získala obec Nová Hradečná v roce 2013 ocenění zelená stuha za péči o zeleň a životní prostředí. V roce 2014 se stala vítězem krajského kola (získala zlatou stuhu) a v rámci celostátního kola se umístila na 3. místě.

3.2 Zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná v letech 2011-2015

Pro účely zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná byly využity dokumenty zveřejněné na internetových stránkách obce v sekci hospodaření obce. Pro tyto účely byly zpracovány informace uvedené v rozpočtu obce, v závěrečném účtu a v dalších interních materiálech obce pro vybrané roky, tedy pro období 2011-2015. Dále bylo využito informačního portálu Ministerstva financí – MONITOR.

Rozpočet na příslušný rok je projednáván a schvalován na zasedání zastupitelstva obce, které probíhá v únoru, popřípadě v březnu daného roku. V rámci sledovaného období bylo v rozpočtech pro jednotlivé roky uvedeno, že ve všech sledovaných letech byly rozpočty sestaveny jako schodkové se zapojením přebytku hospodaření z minulých let.

Obr. 3.1 – Meziroční vývoj rozpočtu obce Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

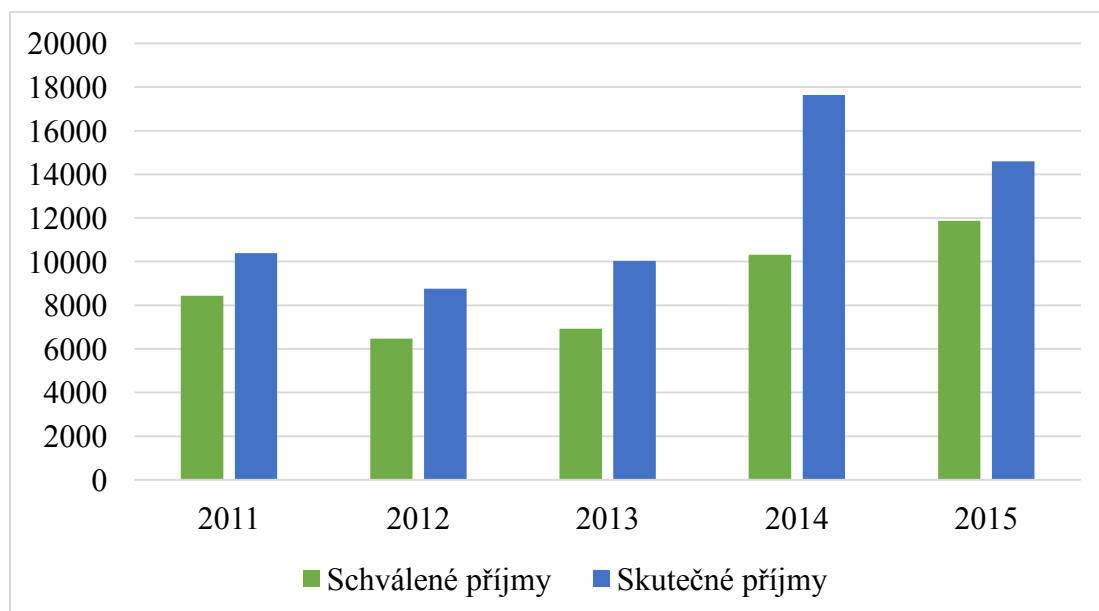
Zdroj: MONITOR, 2017 (vlastní zpracování)

V obrázku 3.1 je uveden přehled skutečných příjmů a výdajů spolu s meziročním vývojem obce Nová Hradečná. Z tabulky je zřejmé, že v rámci sledovaného období skončil rozpočet přebytkem v letech 2011, 2012, 2013 a 2015, protože skutečné příjmy byly vyšší než skutečné výdaje. Pouze v roce 2014 byly skutečné výdaje vyšší než skutečné příjmy, tedy rozpočet skončil schodkem. Ztráta v roce 2014 byla kryta přebytkem hospodaření z minulých let. V následujících podkapitolách budou podrobněji rozebrány příjmy a výdaje v jednotlivých letech.

3.2.1 Zhodnocení příjmů obce Nová Hradečná v letech 2011-2015

Skutečné příjmy a výdaje obce se od schváleného rozpočtu liší různými mimořádnými příjmy a výdaji v průběhu daného rozpočtového období. Tyto neočekávané příjmy a výdaje se projevují navyšováním, popřípadě snižováním celkových příjmů a výdajů v průběhu roku. Porovnání schválených rozpočtů a jejich skutečného plnění ve vybraných letech je zachyceno v obrázcích 3.2 a 3.4, které vychází z informací uvedených v tabulce, která je součástí přílohy 2.

Obr. 3.2 - Schválené a skutečné příjmy v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

Zdroj: MONITOR 2017, vlastní zpracování

Z obrázku 3.2 vyplývá, že skutečné příjmy ve sledovaných letech vždy překročily příjmy schválené. Průměrně se skutečné příjmy oproti schváleným příjmům zvýšily o 39 %. Ve sledovaném období došlo k největšímu rozdílu v roce 2014, kdy se skutečné příjmy od schválených příjmů lišily o 71 %. V průběhu sledovaného období tvořily největší rozdíl mezi schválenými a skutečnými příjmy dotace, které obec získala v daném roce.

Tabulka č. 3.3 – Přehled druhového třídění příjmů obce Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v tis. Kč, procentuální podíl a tempo růstu v %)

	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy	6 142	6 224	8 108	8 732	9 033
Procentuální podíl	59,16	71,01	80,83	49,49	61,88
Tempo růstu	-	101,33	130,27	107,70	103,45
Nedaňové příjmy	405	421	729	2 164	1 280
Procentuální podíl	3,90	4,80	7,27	12,27	8,77
Tempo růstu	-	103,95	173,16	296,84	59,15
Kapitálové příjmy	90	0	4	31	51
Procentuální podíl	0,87	0	0,04	0,17	0,35
Tempo růstu	-	-	-	775	164,52
Přijaté transfery	3 745	2 120	1 190	6 716	4 234
Procentuální podíl	36,07	24,19	11,86	38,07	29,00
Tempo růstu	-	56,61	56,13	564,37	63,04

Zdroj: MONITOR, 2017 (vlastní zpracování)

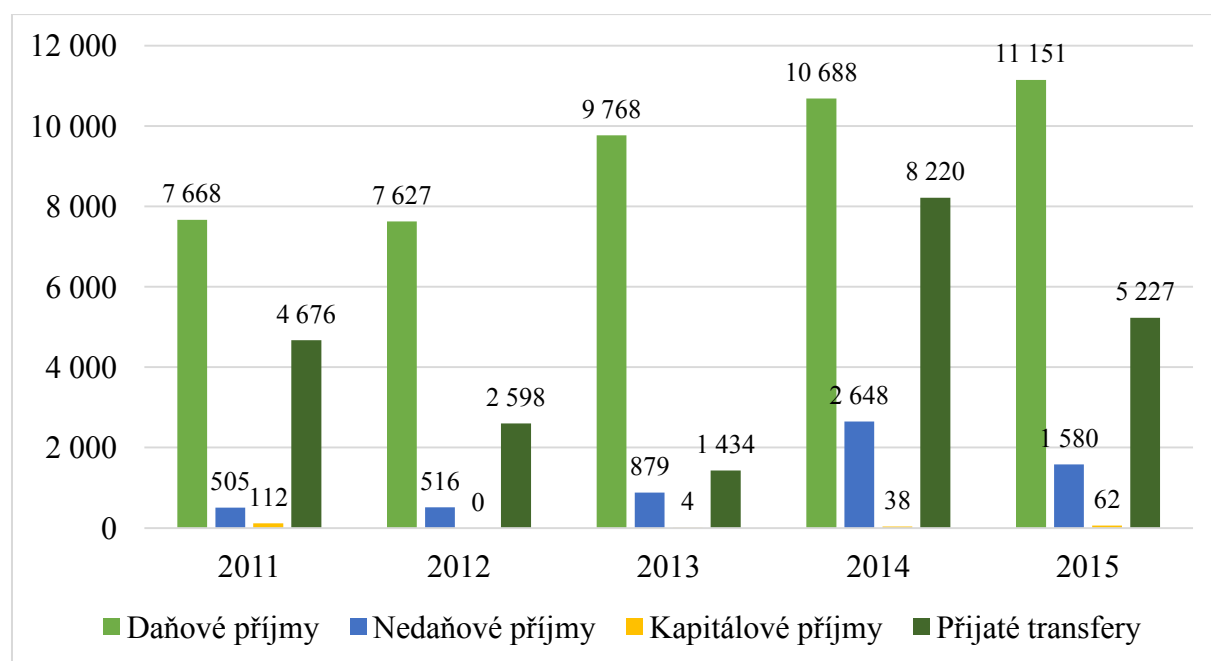
Pro účely zhodnocení příjmů byla sestavena tabulka č. 3.3, ve které jsou příjmy za sledované období tříděny z hlediska druhového. Jedná se o rozčlenění celkových příjmů na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Jak uvádí Provazníková (2015, s. 105) daňové příjmy jsou „povinné, neopětované příjmy, které plynou z daní, pojistného sociálního a zdravotního pojištění, doplatků včetně daní a sankcí za pozdní či nesprávné placení.“ Mezi nedaňové příjmy řadí „veškeré opětované příjmy, jedná se příjmy z prodeje neinvestičního

majetku, příjmy z prodeje zboží a služeb, příjmy sankční povahy, které nemají vztah k daním a přijaté splátky půjček za účelem rozpočtové politiky.“ Kapitálovými příjmy jsou označovány „příjmy z prodeje investičního majetku a finančních aktiv majících povahu majetkových podílů za účelem rozpočtové politiky a přijaté dary pro investiční účely s výjimkou darů od zahraničních vlád a transferů z jiných úrovní vlády. Přijaté transfery (dotace) se podrobněji třídí na „běžné dotace a kapitálové dotace neopětované a nenávratně inkasované dotace a dary od jiných úrovní vlády a od zahraničních vlád a institucí.“

Pro lepší vizualizaci byly informace uvedené v tabulce č. 3.3 přepočítány na částky na obyvatele a převedeny do grafického znázornění, které je zachyceno v obrázku 3.3. Na základě druhové třídění příjmů bylo provedeno zhodnocení příjmů obce ve sledovaném období 2011-2015.

Obr. 3.3 – Grafické znázornění druhového členění příjmů v částkách na obyvatele obce Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v Kč)

Zdroj: MONITOR (2017), vlastní zpracování

V roce 2011 byl rozdíl mezi schválenými a skutečnými příjmy 22 %, tento rozdíl byl v rámci sledovaného období nejmenší. Jak je patrné z tabulky č. 3.3 na celkové výši příjmů měly největší podíl příjmy daňové, tedy daně a poplatky, které obec v tomto roce vybrala.

Celkově daňové příjmy tvořily 59,16 % z celkových příjmů. Jednalo se především o daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty. Dále se jednalo o poplatky, zejména o poplatky a odvody v oblasti životního prostředí. Celkovou výši příjmů značně ovlivnily také přijaté transfery (dotace), které obec získala. Přijaté transfery tvořily celkové příjmy z 36,07 %. Mezi další příjmy patřily například příjmy související s pitnou vodou, převážně její prodej, nebo příjmy z prodeje a pronájmu pozemků.

V roce 2012 se skutečné příjmy od schválených lišily o 35 %. Celkové příjmy v tomto roce byly opět tvořeny převážně daněmi, tedy daní z příjmů fyzických a právnických osob, daní z přidané hodnoty. Daňové příjmy tvořily 71,01 % celkových příjmů. Dotace byly opět druhou největší skupinou, která značně ovlivnila celkovou výši příjmů. Přijaté transfery tvořily 24,19 % z celkových příjmů. Mezi další příjmy v tomto roce patřily například příjmy související s nakládáním s komunálními odpady, tedy jejich třídění, za které obec získala peněžní odměnu. Opět se jednalo i o příjmy související s prodejem pitné vody.

V roce 2013 byl rozdíl mezi schválenými a skutečnými příjmy 45 %. V tomto roce byl zaznamenán největší vzrůst daňových příjmů, které vzrostly oproti roku 2012 o 30,27 %. Výše celkových příjmů byla opět z velké části ovlivněna výše vyjmenovanými daněmi a poplatky, které obec vybrala. Celkové příjmy byly tvořeny z 80,83 % příjmy daňovými, což je v rámci sledovaného období největší procentní podíl. V rámci sledovaného období získala obec v tomto roce nejméně dotací, což vyplývá také z údajů v tabulce č 3.3, ve které je zaznamenán pokles přijatých transferů o 43,87 % oproti roku 2012. Mezi další příjmy patřily příjmy související s pitnou vodou, od tohoto roku se kromě příjmů z prodeje vody jednalo také o příjmy z pronájmu vodoměrů.

Rok 2014 byl v průběhu sledovaného období nejvíce rozdílným rokem, jak již bylo zmíněno výše. V tomto roce byl zaznamenán největší vzrůst u nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a také u přijatých transferů. Příjmy kapitálové vzrostly oproti roku 2013 o 675 %, což byl v rámci vybraného období, největší zaznamenaný vzrůst. Přijaté transfery vzrostly oproti roku 2013 o 464,37 %. Vybrané daně a poplatky tvořily celkové příjmy obce ze 49,49 %. V tomto roce získala obec v rámci sledovaného období nejvíce dotací, což bylo způsobeno především získáním první části dotace na projekt Revitalizace centra v Nové Hradečné. Přijaté transfery tvořily 38,07 % celkových příjmů. V tomto roce vzrostly také nedaňové příjmy, konkrétně byl zaznamenán vzrůst o 196,84 %. Nedaňové příjmy souvisely se službami pro obyvatelstvo, konkrétně se jednalo o příspěvek ze Svazu měst a obcí

na Projekt meziobecní spolupráce. Z příspěvku byly hrazeny mzdové náklady členů Realizačního týmu, kteří pracovali na rozvojových strategiích.

V roce 2015 se skutečné příjmy od schválených příjmů lišily o 23 %. V tomto roce byl zaznamenán největší pokles nedaňových příjmů, které oproti roku 2014 poklesly o 40,85 %. Největší část celkových příjmů tvořily jak vybrané daně a poplatky, tak přijaté transfery (dotace), které obec v tomto roce získala. Daňové příjmy tvořily 61,88 % celkových příjmů a přijatými transfery byly celkové příjmy tvořeny z 29 %. V této skupině se jednalo zejména o činnosti týkající se převodů vlastním fondům obce. Nedaňové příjmy v tomto roce sice oproti předchozímu roku z části poklesly, ale i přesto byly druhé nejvyšší v rámci sledovaného období. Tyto příjmy opět souvisely se službami pro obyvatelstvo, konkrétně se jednalo o příspěvek ze Svazu měst a obcí na Projekt meziobecní spolupráce. Z příspěvku byly opět hrazeny mzdové náklady členů Realizačního týmu.

Tabulka č. 3.4 – Přehled přijatých dotací obce Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015
Dotace celkem	3 745	2 120	1 190	6 716	4 234
Dotace na obyvatele	4,68	2,60	1,43	8,22	5,23
Počet obyvatel k 31.12	816	830	817	810	806

Zdroj: MONITOR, 2017 (vlastní zpracování)

Velikost příjmů nesporně ovlivnily přijaté dotace, jejichž přehled v celkových částkách, i v částkách na obyvatele, je uveden v tabulce č. 3.4. V roce 2011 obec získala celkem 12 dotací, největší byla dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu, který poskytl dotaci 720 000 Kč na modernizaci Mateřské školy, Domu kultury a Obecního úřadu, v rámci které, byla provedena výměna oken.

V roce 2012 získala obec pouze 6 dotací. Největší dotaci opět poskytl Státní zemědělský intervenční fond, jednalo se o částku 1 204 986 Kč a byla využita na vybudování chodníku u základní školy. Dále získala obec dotaci na vybudování dětského hřiště, které poskytlo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

V roce 2013 získala obec 12 dotací, největší dotaci poskytlo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, které částkou 400 000 Kč přispělo na vybudování zážitkové cesty „U hasičů“

a „U hřiště“. Dále v tomto roce získala obec také dotaci od Olomouckého kraje v rámci Programu obnovy venkova na opravu místní komunikace.

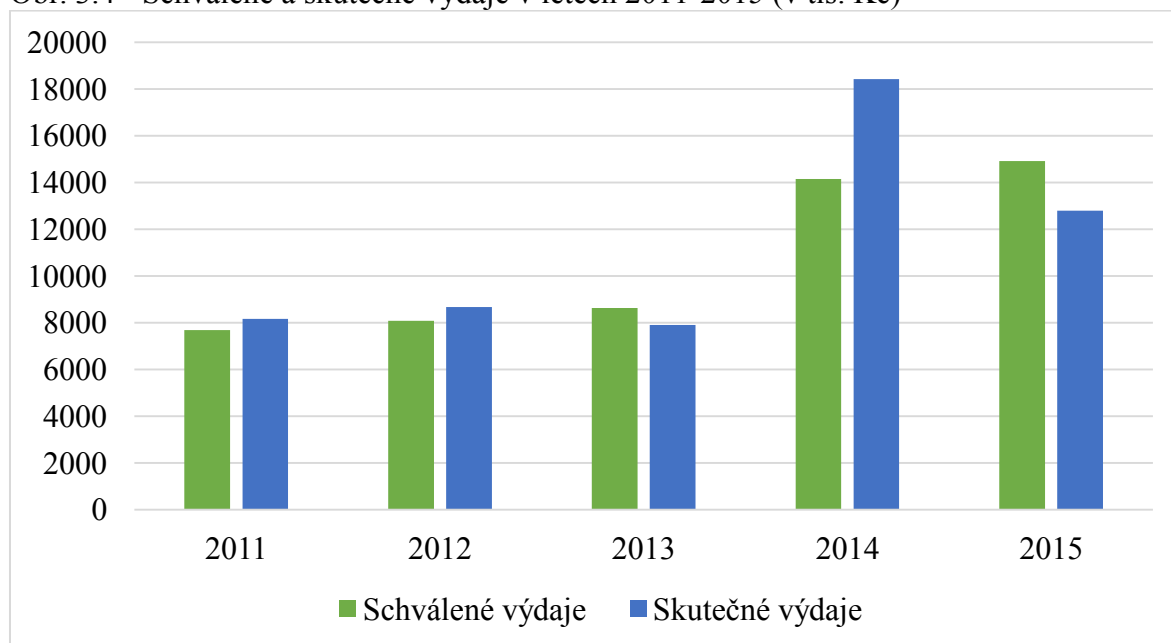
V rámci sledovaného období 2011-2015 byl největší objem dotací přijat v roce 2014. V tomto roce získala obec 11 dotací. Největší dotaci poskytla Regionální rada regionů soudržnosti Střední Morava, jednalo se o částku 4 657 059 Kč (1. část), která byla použita na provedení Revitalizace centra v Nové Hradečné (jednalo se o prostranství u kostela a prostranství u Tělovýchovné Jednoty Sokol, v revitalizaci byla zahrnutá také dešťová kanalizace u kostela a TJ a veřejné osvětlení u kostela).

V roce 2015 byla přijata 2. část dotace z Regionální rady regionů soudržnosti Střední Morava, která poskytla částku 1 462 316 Kč. Největší dotací v roce 2015 byla dotace z Ministerstva pro místní rozvoj ČR, která částkou 1 779 449 Kč přispěla na rekonstrukci veřejného osvětlení a místní komunikace.

3.2.2 Zhodnocení výdajů obce Nová Hradečná v letech 2011-2015

Stejně jako tomu bylo u příjmů, skutečné výdaje se od schválených výdajů lišily, což je zachyceno v obrázku 3.4. V průměru se skutečné výdaje od schválených lišily o 4 %. K největšímu vzrůstu výdajů došlo v roce 2014, kde výdaje vzrostly o 30 %. Naopak k poklesu výdajů došlo v roce 2013, kde skutečné výdaje oproti plánovaným poklesly o 8 % a v také v roce 2015, kde skutečné výdaje oproti plánovaným poklesly o 14 %.

Obr. 3.4 - Schválené a skutečné výdaje v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

Zdroj: MONITOR (2017), vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno v kapitole 2.5, odvětvové třídění výdajů je srozumitelnější a lépe popisuje strukturu výdajů územních rozpočtů. Proto byla zpracována tabulka č. 3.5, ve které jsou výdaje tříděny do jednotlivých skupin. Na základě této tabulky byly podrobněji rozebrány výdaje v jednotlivých letech sledovaného období.

Tabulka č. 3.5 – Výdaje obce Nová Hradečná dle odvětvového třídění v letech 2011-2015
(částky u skupin v tis. Kč, částky na obyvatele v Kč)

	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
1. Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	7	0,08	0	0	0	0	8	0,04	0	0
Částka na obyvatele	8		0		0		9		0	
2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	3 479	42,62	2 398	27,64	2 333	29,52	8 533	46,30	1 745	13,64
Částka na obyvatele	4 343		2 938		2 811		10 444		2 155	
3. Služby pro obyvatelstvo	2 443	29,93	3 260	37,58	3 080	38,96	7 425	40,29	7 580	59,22
Částka na obyvatele	3 050		3 995		3 710		9 089		9 358	
4. Sociální věci a politika zaměstnanosti	10	0,12	10	0,12	10	0,12	15	0,08	20	0,16
Částka na obyvatele	12		12		12		18		25	
5. Bezpečnost státu a právní ochrana	124	1,52	842	9,71	222	2,80	135	0,74	1 086	8,49
Částka na obyvatele	154		1 032		267		165		1 341	
6. Všeobecná veřejná správa a služby	2 101	25,73	2 164	24,95	2 261	28,60	2 312	12,55	2 366	18,49
Částka na obyvatele	2 623		2 652		2 724		2 830		2 921	

Zdroj: Závěrečný účet obce v letech 2011-2015, vlastní zpracování

V roce 2011 vzrostly skutečné výdaje oproti schváleným výdajům o 6 %, jednalo se o nejmenší vzrůst výdajů v rámci sledovaného období. Celkové výdaje v tomto roce, z hlediska odvětvového třídění, byly tvořeny také skupinou č. 2. Největšími výdaji byli výdaje související s položkou Ostatní záležitosti pozemních komunikací, které souvisely s vybudováním naučené stezky a chodníku k vlakovému nádraží českých drah. Dále se jednalo o položku Odvádění a čištění odpadních vod, která souvisí s výdaji za projektové práce na tlakové kanalizaci a také s opravou dešťové kanalizace. Značnou část výdajů tvořily také výdaje související s mateřskou a základní školou, které jsou příspěvkovými organizacemi obce, tudíž jim obec poskytuje neinvestiční příspěvky. Tyto výdaje patří do skupiny č. 3 – Služby pro obyvatelstvo. Skupina č. 6 - Všeobecná veřejná správa a služby také tvořila podstatnou část výdajů. Jednalo se především o výdaje na platy zaměstnanců a odměny členům zastupitelstva obce. Do výdajů v tomto roce patří také splátka úvěru. Obec si půjčila peněžní prostředky, aby mohla realizovat dotační projekty, na které zpětně po předložení vyúčtování skutečně vynaložených nákladů dostane dotace a těmi úvěr splatí.

V roce 2012 se skutečné výdaje od schválených výdajů lišily pouze o 7 %. Dle odvětvového třídění byly výdaje tvořeny skupinou č. 2, v rámci které, se jednalo o položku Ostatní záležitosti pozemních komunikací. Tato položka zahrnovala výdaje na opravu mostu a chodníku u základní školy. U skupiny č. 3 tvořily největší výdaje zejména výdaje spojené se základní školou. Obec v tomto roce vybudovala dětské hřiště u základní školy a realizovala projekt Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách. V rámci sledovaného období byly v tomto roce druhé největší výdaje na požární ochranu, což bylo z důvodu opravy hasičské zbrojnice a požární stříkačky. Ve skupině č. 6 se opět jednalo o výdaje související zejména s platy a odměnami zaměstnanců obce.

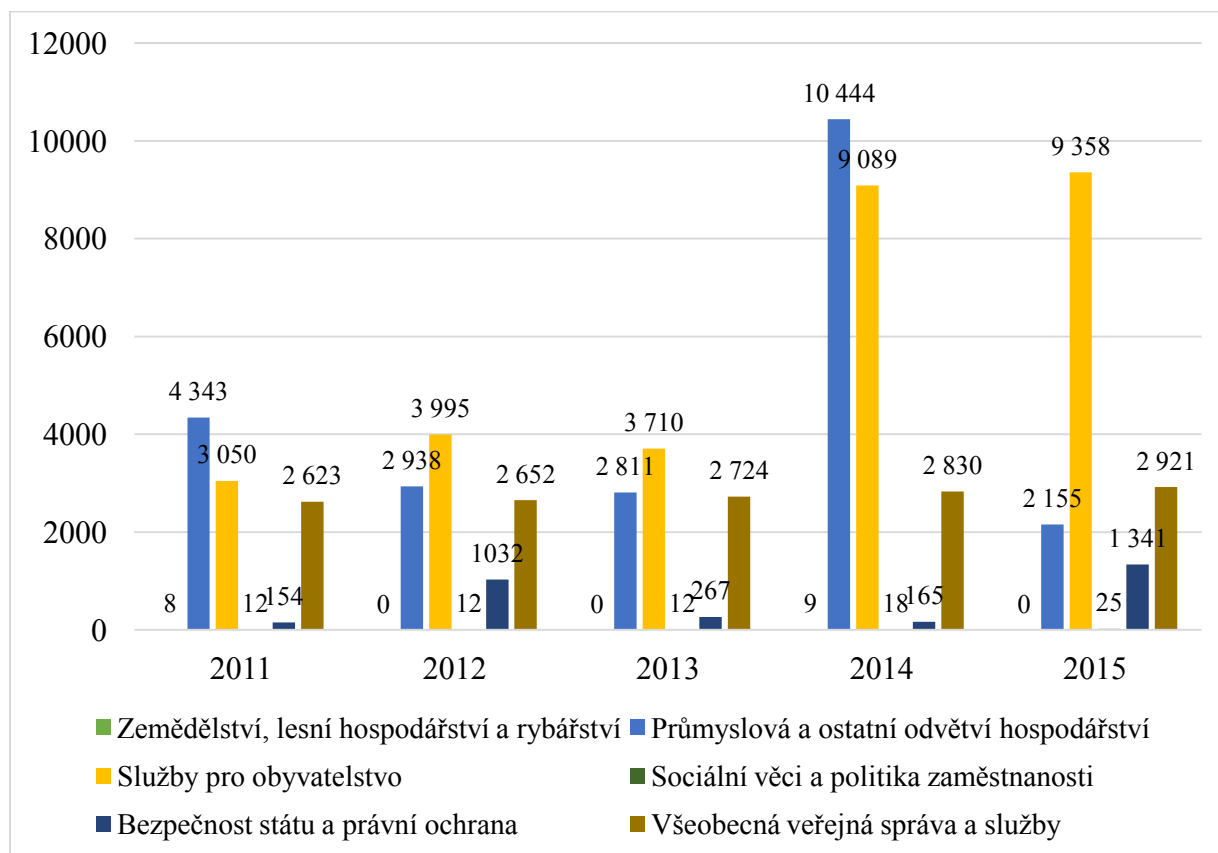
V roce 2013 byl v rámci sledovaného období zaznamenán pokles skutečných výdajů oproti schváleným výdajům, celkově byly výdaje sníženy o 8 %. Celkové výdaje byly opět ovlivněny zejména skupinou č. 2, 3 a 6. V rámci druhé skupiny se jednalo o výdaje, které souvisejí s položkou Silnice. Výdaje souvisely s opravou místní komunikace a také s přípravou projektu Revitalizace centra v Nové Hradečné. U položky Ostatní záležitosti pozemních komunikací se jednalo o výdaje spojené s vybudováním zážitkových cest „U hřiště“ a „U hasičů“. V rámci skupiny č. 3 se jednalo především o neinvestiční příspěvky mateřské a základní škole, dále o výdaje související s komunálními službami a územním

rozvojem. U šesté skupiny se opět jednalo především o výdaje na platy zaměstnanců, odměny a o převody vlastním fondům.

V průběhu sledovaného období vzrostly skutečné výdaje oproti schváleným výdajům nejvíce v roce 2014, jednalo se o nárůst o 30 %. V rámci skupiny č. 2 se jednalo především o výdaje spojené s položkou Silnice. Tyto výdaje souvisely s realizací projektu Revitalizace centra v Nové Hradečné. U položky odvádění a čištění odpadních vod a náklady s kaly se jednalo o práce na dešťové kanalizaci. Ze skupiny č. 3 byly největší náklady vynaloženy na mateřskou a základní školu. U mateřské školy se jednalo o výdaje na vybudování přírodní zahrady. Výdaje na základní školu souvisely s opravou fasády školy a také s realizací projektu v rámci Programu podpory environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Olomouckého kraje. Položka Výstavba a údržba místních inženýrských sítí obsahovala výdaje spojené s projektem Revitalizace centra, v rámci které, byla provedena přeložka nízkého napětí u kostela. Šestá skupina byla tvořena zejména výdaji spojenými s platy zaměstnanců a odměnami. Obec v tom roce splatila úvěr, kterým stejně jako v roce 2011 získala peněžní prostředky na realizaci projektů, na které zpětně získala dotace.

V roce 2015 byl v rámci sledovaného období zaznamenán největší pokles skutečných výdajů oproti schváleným výdajům, celkově byly výdaje sníženy o 14 %. Podle rozpočtového třídění se na výdajích v tomto roce kromě skupiny č. 2, 3 a 6 podílela také skupina č. 5 - Bezpečnost státu a právní ochrana. U skupiny č. 2 se jednalo o výdaje spojené s položkou Silnice. Výdaje u této položky byly vynaloženy na rekonstrukci pozemní komunikace. V rámci třetí skupiny se kromě neinvestičních příspěvků mateřské a základní škole jednalo o výdaje spojené s položkou Nebytové hospodářství. U této položky se jednalo o výdaje na opravu klubovny. Položka Veřejné osvětlení souvisela s výdaji na rekonstrukci veřejného osvětlení v obci. Výdaje, které souvisejí s položkou Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň obsahují výdaje na ošetřování stromů v obci. V rámci sledovaného období byla v tomto roce vynaložena největší částka na požární ochranu (dobrovolnou část). Bylo to způsobeno především nákupem nového zásahového vozidla pro sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná, na které obec přispěla částkou 987 700 Kč. Ve skupině č. 6 se opět jednalo o výdaje související zejména s platy a odměnami zaměstnanců obce.

Obr. 3.5 – Grafické znázornění odvětvového třídění výdajů v částkách na obyvatele obce Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v Kč)

Zdroj: MONITOR (2017), vlastní zpracování

Na základě grafického znázornění odvětvového třídění (obr. 3.5), které vychází z tabulky č. 3.5 lze konstatovat, že v rámci sledovaného období byla nejobjemnější skupina Služby pro obyvatelstvo. Druhou největší skupinou výdajů byla skupina Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství. Naopak nejméně výdajů bylo vynaloženo na skupinu Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství a na skupinu Sociální věci a politika zaměstnanosti.

Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství byla skupina s nejmenším objemem výdajů v rámci sledovaného období. Pouze v letech 2011 a 2014 bylo na tuto skupinu vynaloženo 7 a 8 tisíc Kč.

Největší částka výdajů byla na skupinu Průmyslová a ostatní odvětví vynaložena v roce 2014, což bylo ovlivněno výdaji vynaloženými na rekonstrukci silnice. Naopak nejmenší částka výdajů byla na tuto skupinu vynaložena v roce 2015. Největší procentuální podíl

na celkových výdajích byl u této položky zaznamenán v roce 2014, kdy výdaje na tuto skupinu činily 46 % celkových výdajů.

Jak již bylo zmíněno, skupina Služby pro obyvatelstvo je v rámci sledovaného období nejobjemnější skupinou výdajů. Nejvíce výdajů na tuto položku bylo vynaloženo v roce 2014 a 2015, naopak nejméně výdajů bylo vynaloženo v roce 2011. Na celkových výdajích se nejvíce procenty podílela tato skupina v roce 2015. Vysoký objem výdajů na tuto skupinu byl zapříčiněn opravou klubovny a rekonstrukcí veřejného osvětlení v daném roce.

Sociální věci a politika zaměstnanosti byla v rámci sledovaného období druhou nejméně objemnou skupinou. V období 2011-2013 byly výdaje na tuto skupinu stabilní, v roce 2014 a 2015 byl zaznamenán vzrůst o 5 tisíc Kč.

Skupina Bezpečnost státu a právní ochrana byla rovněž skupinou, která se na celkových výdajích příliš nepodílela. Nejvíce výdajů bylo na tuto skupinu vynaloženo v roce 2015, což bylo zapříčiněno, jak již bylo výše zmíněno zejména nákupem nového zásahového vozidla pro SDH. Průměrně se tato skupina na celkových výdajích podílela 4,7 %.

Všeobecná veřejná správa a služby byla skupinou, na kterou se nejvíce výdajů vynaložilo v roce 2015, avšak výdaje na tuto skupinu byly v rámci sledovaného období téměř vyrovnané. Největší podíl na celkových výdajích byl zaznamenán v roce 2013, kdy procentní podíl činil 28,6 %.

Z tabulky č. 3.5 a obr. 3.5 vyplývá, že skupina č. 3 – Služby pro obyvatelstvo je dle odvětvového třídění skupinou, na kterou v rámci sledovaného období připadlo nejvíce výdajů. Proto byla zpracována tabulka č. 3.6 ve které jsou detailněji popsány jednotlivé položky, na které byly výdaje ve vybraných letech vynaloženy. Z tabulky č. 3.6 lze vyčíst, že v rámci skupiny č. 3 – Služby pro obyvatelstvo, bylo v průběhu sledovaného období vynaloženo nejvíce výdajů na položku Vzdělávání a školské služby. Průměrně se na Vzdělávání a školské služby vynaložilo 37 % celkových výdajů. Nejvíce výdajů na položku Vzdělávání a školské služby bylo vynaloženo v roce 2014, naopak nejméně výdajů bylo vynaloženo v roce 2013. Druhou největší položkou, na kterou bylo v rámci této skupiny průměrně vynaloženo 30 % výdajů, byla položka Bydlení, komunální služby a územní rozvoj. Naopak nejméně výdajů bylo vynaloženo na položku Zdravotnictví. Průměrně činila položka Zdravotnictví pouze 0,03 % celkových výdajů na tuto skupinu, což bylo zapříčiněno tím, že na tuto skupinu byly vynaloženy výdaje pouze v roce 2013.

Tabulka č. 3.6 – Výdaje skupiny č. 3 – Služby pro obyvatelstvo dle odvětvového třídění v letech 2011-2015 (částky u jednotlivých položek v tis. Kč, částky na obyvatele v Kč)

	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
3. Služby pro obyvatelstvo	2 443	-	3 260	-	3 080	-	7 425	-	7 580	-
Z toho:										
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	541	22,14	769	23,59	1 114	36,17	1 817	24,48	3 248	42,85
Částka na obyvatele	662		927		1 364		2 243		4 029	
Kultura, církev a sdělovací prostředky	201	8,23	181	5,55	337	10,94	762	10,26	546	7,20
Částka na obyvatele	246		218		412		941		677	
Ochrana životního prostředí	415	16,99	404	12,39	621	20,16	432	5,82	1 369	18,06
Částka na obyvatele	509		487		760		533		1 698	
Ostatní činnosti související se službami pro obyvatelstvo	0	0	0	0	0	0	1 119	15,07	973	12,84
Částka na obyvatele	0		0		0		1 381		1 207	
Tělovýchova a zájmová činnost	162	6,63	94	2,88	108	3,51	173	2,33	155	2,04
Částka na obyvatele	199		113		132		214		192	
Vzdělávání a školské služby	1 124	46,01	1 811	55,55	895	29,06	3 122	42,05	1 289	17,01
Částka na obyvatele	1 377		2 182		1 095		3 854		1 599	
Zdravotnictví	0	0	0	0	5	0,16	0	0	0	0
Částka na obyvatele	0		0		6		0		0	

Zdroj: MONITOR (2017), vlastní zpracování

Na závěr této kapitoly lze konstatovat, že v rámci sledovaného období byly celkové příjmy větší než celkové výdaje, kromě roku 2014. V tomto roce skončilo hospodaření schodkem, což bylo zapříčiněno největšími kapitálovými výdaji v rámci sledovaného období. Tyto výdaje byly spojené nejen s pořízením dlouhodobého hmotného majetku, ale také s revitalizací centra obce, s vybudováním zahrady u mateřské školy a opravami fasády základní školy. Tento schodek byl pokryt přebytky hospodaření z minulých let. Obec Nová Hradečná hospodář v souladu se zákonem a snaží se finanční prostředky používat zejména k zajištění služeb pro obyvatele obce.

4. ZHODNOCENÍ VÝDAJŮ NA BEZPEČNOST A PRÁVNÍ OCHRANU OBCE NOVÁ HRADEČNÁ

První část kapitoly čtvrté je věnována seznámení se základními informacemi týkajícími se požární ochrany na území ČR. Rovněž bude charakterizován sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná. Druhá část kapitoly je věnována naplnění hlavního cíle práce, proto jsou v této kapitole zhodnoceny výdaje na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná a hospodaření sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015. V rámci zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná bude provedeno srovnání s obcí Troubelice. Pro účely zhodnocení hospodaření sboru bylo využito informací z knihy Nová Hradečná, z finančního deníku a výročních zpráv sboru ve vybraných letech. Dále bylo v této kapitole využito informací z internetových stránek Hasičského záchranného sboru ČR, z informačního portálu Monitor a Regionálního informačního servisu.

4.1 Požární ochrana v ČR

Požární ochranu v České republice vymezuje mnoho právních předpisů, zejména však zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Účelem toho zákona je vytvoření podmínek pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. Zákon dále stanovuje povinnosti ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnost orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany. Rovněž je zákonem upraveno postavení a povinnosti jednotek požární ochrany.

Zákon o požární ochraně (§ 65) vymezuje druhy jednotek požární ochrany. „Jednotkami požární ochrany jsou:

- jednotka hasičského záchranného sboru zřízená jako jednotka hasičského záchranného sboru kraje, jednotka generálního ředitelství nebo jednotka záchranného útvaru hasičského záchranného sboru, která je složena z příslušníků hasičského záchranného sboru určených k výkonu služby na stanicích hasičského záchranného sboru,
- jednotka hasičského záchranného sboru podniku, která je složena ze zaměstnanců právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří vykonávají činnost v této jednotce jako své zaměstnání,

- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která je složena z fyzických osob, které nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání,
- jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku, která je složena ze zaměstnanců právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání.“

Tab. 4.1 – Počet hasičů na území České republiky (k 31.12.2015)

HZS ČR	Celkem	10 569
	z toho ve služebním poměru	9 561
HZS Podniků	Celkem	2 936
	z toho vojenští hasiči	452
SDH obcí a SDH podniků	Celkem	70 503

Zdroj: HZS ČR, Statistická ročenka 2015, vlastní zpracování

Hasičský záchranný sbor České republiky každoročně vydává Statistické ročenky. V těchto ročenkách jsou uvedeny informace o jednotkách požární ochrany, požárech, prevenci apod. zaznamenané v daném roce. Z informací uvedených v Statistické ročence 2015 byla sestavena tabulka č. 4.1, která uvádí přehled počtu hasičů na území ČR k 31.12.2015. Z tabulky vyplývá, že celkový počet hasičů na území ČR je 84 008, z čehož nejvíce je sborů dobrovolných hasičů obcí a podniků.

Hasičských záchranný sbor České republiky tvoří Generální ředitelství HZS ČR, 14 hasičských záchranných sborů krajů, Záchranný útvar HZS ČR, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola požární ochrany (HZS ČR, 2017).

Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje je tvořen krajským ředitelstvím a pěti územními odbory. Jedná se o ÚO Olomouc, ÚO Prostějov, ÚO Přerov, ÚO Šumperk a OÚ Jeseník. Územní odbor Olomouc je zřízen pro zabezpečení výkonu státní správy na úseku požární ochrany, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a ochrany obyvatelstva. V územním odboru Olomouc se nachází čtyři požární stanice, které se nachází v Olomouci, Litovli, Šternberku a Uničově (HZS ČR, 2017). Mapa územního odboru Olomouc spolu se označením jednotlivých jednotek požární ochrany je uvedena v příloze 3.

4.2 Charakteristika sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná

Tato podkapitola slouží k seznámení se sborem dobrovolných hasičů v obci Nová Hradečná. V první části podkapitoly bude popsána historie sboru, v druhé části bude popsána současnost sboru.

4.2.1 Historie sboru

Sbor dobrovolných hasičů (něm. Freiwillige Feuerwehr) byl v Hradci založen od roku 1880. Důvodem založení hasičského sboru byly ničivé požáry, které až příliš často ničily domy a hospodářské usedlosti místních obyvatel. Sbor zahájil vlastní činnost v roce 1881, kdy si zakoupil ruční hasičskou stříkačku. První hasičská zbrojnice v obci byla vystavěna v letech 1885-1886. O něco později, konkrétně 27. února 1897 byl založen i hasičský sbor v Hradečné, který čítal 45 mužů. Sbor vlastnil starobylou ruční stříkačku z roku 1820, kterou zhotovil známý olomoucký zvonař Gottlieb Straub. V roce 1898 si sbor zakoupil novou stříkačku od Brněnské firmy Adolf Hiller v ceně 830 zlatých. Nadějnou činnost sboru přerušila první světová válka, během které 10 členů padlo. V roce 1926 byla postavena nová hasičská zbrojnice v Hradečné. Roku 1927 dostal sbor novou hasičskou stříkačku.

V roce 1945 byl založen český Sbor dobrovolných hasičů, který po původním německém sboru získal motorovou a ruční stříkačku, 280 m hadic, helmy, oblečení, čepice a 3 háky. Hasiči po válce dostali pozemek, na kterém cvičili a časem se na něj přesunuly i poutě. Při založení čítal sbor jedenáct členů. V letech 1957-1959 byla svépomocí postavena nová hasičská zbrojnice. Hasiči se aktivně účastnili okrskových soutěží, kam jezdili i žáci. V roce 1960 získal sbor novou motorovou stříkačku (Kalábková, Koudela a kol., 2015).

4.2.2 Současnost sboru

Od roku 2006 se datuje novodobá historie sboru, a to především zásluhou nově zvoleného velitele Jaroslava Kunerta mladšího. V roce 2005 vzniklo soutěžní družstvo žen, které se umísťuje na předních příčkách hasičských soutěží v rámci Olomouckého kraje. V roce 2006 vznikla družstva dětí, která mají také skvělé výsledky. Od roku 2006 pořádá sbor v rámci tzv. „hasičského odpoledne“ soutěž O pohár starosty za účasti dalších hasičských sborů. V roce 2010 byla pořízena závodní hasičská stříkačka a v roce 2012 byla provedena rekonstrukce hasičské zbrojnice. V roce 2012 si sbor připomenul 115 let od založení prvního

sboru dobrovolných hasičů v obci. Součástí oslav bylo i svěcení nově rekonstruované zbrojnice. Došlo také na generální opravu hasičské stříkačky. V roce 2016 získal sbor nové zásahové vozidlo, a to především díky obci, která na koupi vozidla přispěla peněžními prostředky.

Obec Nová Hradečná částečně podporuje činnost sboru. Členové sboru však pořádáním společenských akcí, tradičním sběrem železa či brigádními pracemi na polích s cukrovou řepou společností Tagros, a. s. sami získávají prostředky na další činnost. Sbor má v současnosti 63 členů z toho mladých hasičů do 18 let je 21. Sbor dobrovolných hasičů pořádá různé společenské akce jako například pálení čarodějnic, dětský den, požární soutěže pro dospělé i děti, hasičské odpoledne nebo besedy v základní a mateřské škole (Kalábková, Koudela a kol., 2015).

4.3 Výdaje na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná v letech 2011-2015

Pro účely zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu bylo využito odvětvové členění výdajů územně samosprávných celků, které je detailněji popsáno v kapitole 2.5. V obci Nová Hradečná do skupiny 5 – Bezpečnost státu a právní ochrana řadí pouze tři výdajové položky. Jedná se o položku č. 5212 – Ochrana obyvatelstva, dále o položku č. 5299 – Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy a o položku č. 5512 – Požární ochrana (dobrovolná část).

Ve vyhlášce č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě je uvedeno, jaké výdaje řadíme do vybraných položek dle odvětvové členění výdajů.

U položky č. 5212 – Ochrana obyvatelstva se jedná o výdaje na činnost orgánů a složek při zabezpečování úkolů civilní ochrany, které souvisejí s

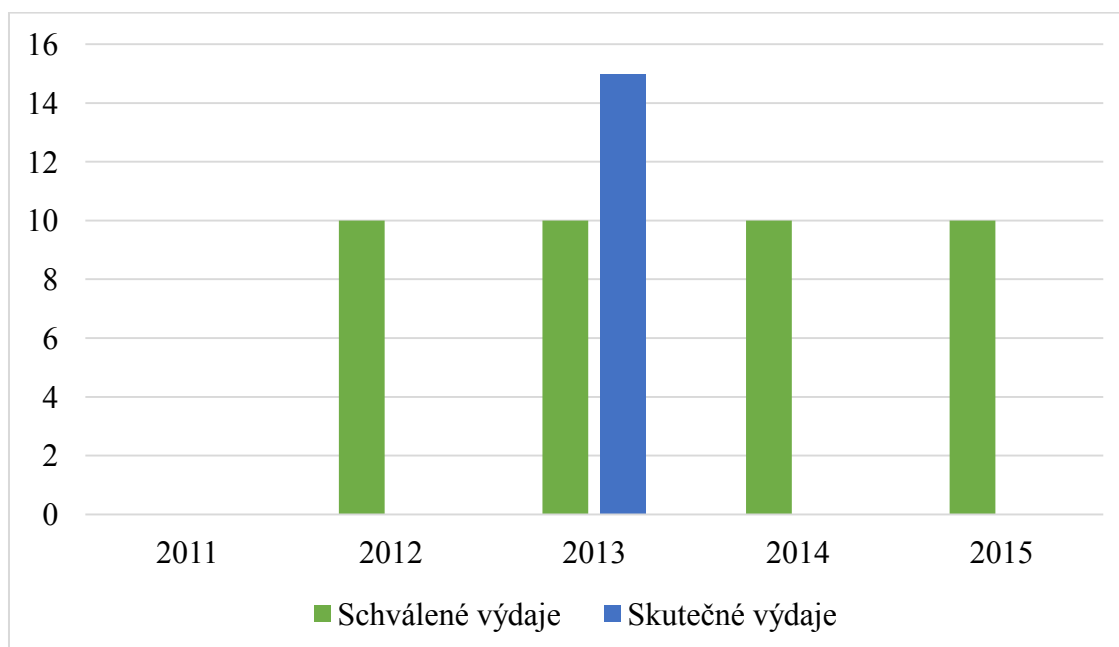
- výstavbou a přípravou personálu zařízení civilní ochrany bez právní subjektivity,
- přípravou obyvatelstva, včetně zabezpečení didaktických pomůcek pro základní a střední školy,
- pořízením, výstavbou, provozem, údržbou a opravami prvků jednotného systému varování a vyznamení,
- hospodaření se speciálním materiálem civilní ochrany,
- úkrytovým fondem a ochrannými systémy dopravních staveb,

- zjišťováním a označováním nebezpečných oblastí,
- prováděním dekontaminace a dalšími ochrannými opatřeními,
- evakuací civilního obyvatelstva,
- nouzovým ubytováním,
- zásobováním pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití civilního obyvatelstva.

Položka č. 5299 – Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy není ve vyhlášce přesně definována, ale do skupiny č. 529, která nese stejný název jsou zahrnovány výdaje na mezinárodní spolupráci a obdobné akce za účelem mezinárodní spolupráce spojené s krizovým řízením. Výdaje na společná cvičení v tuzemsku i zahraničí a na akce realizované na základě mezinárodních smluv a dohod, pokud jsou zařazeny v § 5292 – Poskytnutí vzájemné zahraniční pomoci podle mezinárodních smluv.

Položka č. 5512 – Požární ochrana (dobrovolná část) zahrnuje výdaje na podporu jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí.

Obr. 4.1 – Přehled schválených a skutečných výdajů na oddíl č. 52 – Civilní připravenost na krizové stavy v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

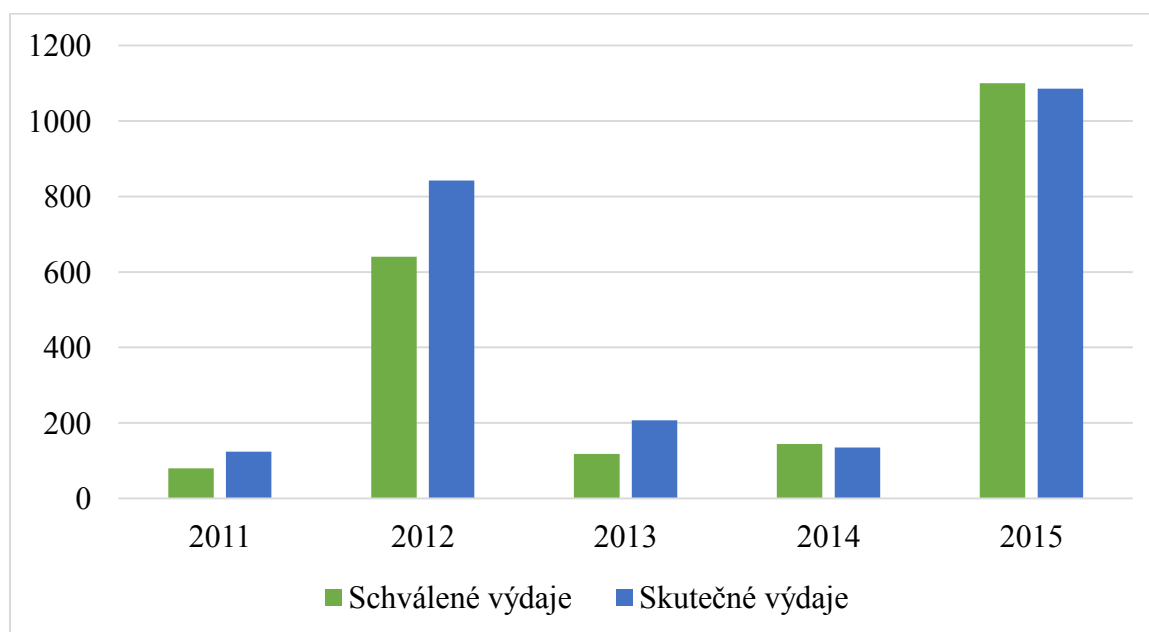
Zdroj: MONITOR (2017), vlastní zpracování

Položka č. 5212 – Ochrana obyvatelstva stejně jako položka č. 5299 – Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy patří do oddílu č. 52 – Civilní připravenost na krizové stavy. Proto byl přehled schválených a skutečných výdajů graficky znázorněn v jednom obrázku (obr. 4.1). Položka č. 5212 – Ochrana obyvatelstva je v rámci období 2011-2015 nízkou položkou. V rámci sledovaného období byla na tuto položku vyčleněna částka 10 000 Kč, kromě roku 2011. Na konci roku byly výdaje nulové, protože v rámci sledovaného období nevznikla událost, která by ohrozila obyvatele obce, tudíž nebylo nutné vyhrazenou částku využít.

Položka č. 5299 – Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy byla nejnižší položkou v rámci sledovaného období. Pouze v roce 2013 bylo použito 15 000 Kč k poskytnutí neinvestičního transferu obcím.

Obr. 4.2 – Přehled schválených a skutečných výdajů na položku č. 5512 – Požární ochrana (dobrovolná část) v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

Zdroj: MONITOR (2017), vlastní zpracování

Položka č. 5512 - Požární ochrana (dobrovolná část) je bezesporu nejobjemnější položkou v rámci sledované skupiny 5 – Bezpečnost státu a právní ochrana v průběhu sledovaného období. Z grafického znázornění (obr. 4.2) vyplývá, že nejnižší výdaje na tuto položku byly v roce 2011 a činily 123 754 Kč. V roce 2012 byly v rámci sledovaného období druhé největší výdaje, které celkově činily 841 948,6 Kč. Vysoká částka výdajů na tuto položku byla

zapříčiněna především výdaji spojenými s opravou hasičské zbrojnice sboru dobrovolných hasičů a také opravou požární stříkačky. V dalších dvou letech byly výdaje na tuto položku oproti rokům 2012 a 2015 velmi nízké. V roce 2013 činily výdaje 206 595,8 Kč a v roce 2014 činily výdaje 134 740,3 Kč. Naopak největší výdaje byly v roce 2015, kdy celkové výdaje na tuto položku činily 1 086 053,8 Kč. Nárůst výdajů v tomto roce byl způsoben především nákupem nového zásahového vozidla pro sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná, na které obec přispěla částkou 987 700 Kč.

4.3.1 Zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná v letech 2011-2015

Zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná vychází z tabulky č. 3.5. Jak již bylo zmíněno, skupina č. 5 je třetí nejméně objemnou skupinou výdajů. Z uvedené tabulky vyplývá, že nejvíce výdajů bylo na tuto skupinu vynaloženo v roce 2015, naopak nejméně výdajů v roce 2011.

Skupina Bezpečnost státu a právní ochrana obce Nová Hradečná tvořila v rámci sledovaného období průměrně 6,5 % z běžných výdajů a 17,2 % z výdajů kapitálových.

Z tabulky lze rovněž konstatovat, že co se částek na obyvatele týče, činily průměrné výdaje na obyvatele v této skupině 592 Kč. Tento průměr tvoří pouze 10 % průměrného objemu výdajů největší skupiny Služby pro obyvatelstvo.

Tabulka č. 4.2 – Srovnání výdajů na bezpečnost státu a právní ochranu obce Nová Hradečná a obce Troubelice (v Kč, procentuální podíl v %)

		2011	2012	2013	2014	2015
Nová Hradečná	Částka na obyvatele	154	1 032	267	165	1 341
	Procentuální podíl	1,52	9,71	2,80	0,74	8,49
Troubelice	Částka na obyvatele	161	318	216	174	199
	Procentuální podíl	0,7	3,8	2	1,1	1,5

Zdroj: MONITOR (2017), vlastní zpracování

Dále byla pro účely zhodnocení výdajů na bezpečnost státu a právní ochranu obce Nová Hradečná sestavena tabulka č. 4.2 ve které jsou pro srovnání uvedeny údaje o výdajích na tuto skupinu obce Nová Hradečná a sousední obce Troubelice. Obec Troubelice měla k 31.12.2015 1 884 obyvatel a celková rozloha katastru obce je 1 885 ha (REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS, 2016). Přesto, že je obec Troubelice větší co do počtu obyvatel i rozlohy, je z tabulky č. 4.2 patrné, že větší výdaje na tuto skupinu měla obec Nová Hradečná. Výdaje obce Nová Hradečná na skupinu Bezpečnost státu a právní ochrana jsou v rámci sledovaného období v průměru o 177 % vyšší než výdaje na stejnou skupinu u obce Troubelice.

4.4 Zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015

Pro účely zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů bylo využito informací, získaných z finančního deníku sboru a také z výročních zpráv sboru pro sledované období 2011-2015.

Sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná každý rok v lednu pořádá Výroční valnou hromadu. Na této výroční schůzi je zhodnocen předchozí rok, členové jsou seznámeni s hospodařením sboru a činnostmi jak sportovních družstev (žen, mužů a dětí) tak zásahové jednotky.

Tabulka č. 4.3 – Přehled příjmů a výdajů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy	181 927	264 210	188 707	192 478	150 451
Tempo růstu	-	145,23 %	71,42 %	102,00 %	78,17 %
Výdaje	192 175	253 147	174 175	190 867	169 245
Tempo růstu	-	131,73 %	68,80 %	109,58 %	88,67 %
Saldo	-10 248	11 063	14 532	1 611	- 18 794

Zdroj: Interní materiály SDH Nová Hradečná 2011-2015, vlastní zpracování

V tabulce č. 4.3 je uveden přehled příjmů a výdajů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná. Největší vzrůst příjmů byl zaznamenán v roce 2012, kdy příjmy oproti roku 2011 vzrostly o 45,23 %. Z tabulky lze rovněž vyčíst, že v rámci sledovaného období došlo k poklesu příjmů pouze v letech 2013 a 2015, přičemž největší pokles byl zaznamenán v roce 2013, kdy příjmy oproti roku 2012 klesly o 28,58 %. Největší vzrůst byl u výdajů taktéž zaznamenán v roce 2012, kdy výdaje oproti roku 2011 vzrostly o 31,73 %. U výdajů stejně jako tomu bylo u příjmů sboru byl zaznamenán pokles výdajů pouze v letech 2013 a 2015. Největší pokles byl rovněž zaznamenán v roce 2013, kdy výdaje oproti roku 2012 klesly o 31,20 %.

Největší objem příjmů zaznamenal sbor dobrovolných hasičů v roce 2012. V tomto roce byl rovněž zaznamenán největší objem výdajů v rámci sledovaného období. Naopak nejmenší objem jak příjmů, tak výdajů byl zaznamenán v roce 2015. Z tabulky taktéž vyplývá, že kromě let 2011 a 2015 skončilo hospodaření sboru přebytkem. Ve zmíněných letech došlo ke schodku, z důvodu vysokých provozních výdajů.

4.4.1 Zhodnocení příjmů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015

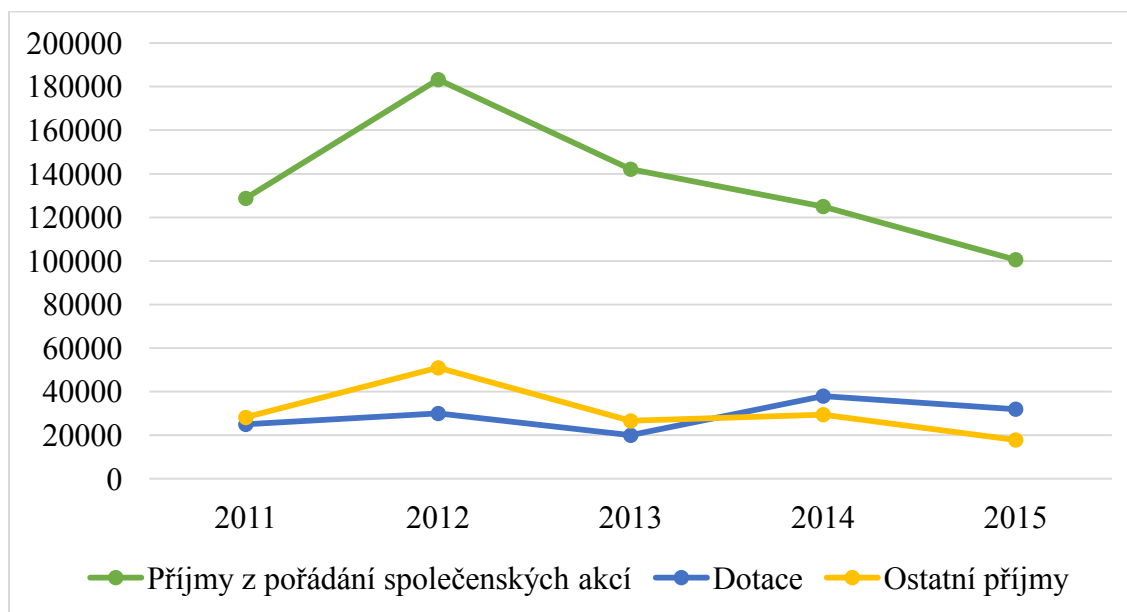
Mezi pravidelně se opakující příjmy sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná patří především příjmy z pořádání různých společenských akcí. Mezi tyto akce patří organizace plesu, pálení čarodějnic, pohárové soutěže pro děti i dospělé. Mezi příjmy sboru lze řadit také dotace, které sbor získal v průběhu let ať už z rozpočtu obce či z Olomouckého kraje.

Tabulka č. 4.4. – Přehled příjmů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v Kč)

	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
Příjmy celkem	181 927	-	264 210	-	188 707	-	192 478	-	150 451	-
Příjmy z akcí	128 745	70	183 245	69	142 121	75	125 010	65	100 593	67
Dotace	25 000	14	30 000	11	20 000	11	38 000	20	32 000	21
Ostatní příjmy	28 182	16	50 965	20	26 586	14	29 468	15	17 858	12

Zdroj: Interní materiály SDH Nová Hradečná 2011-2015, vlastní zpracování

Obr. 4.3 – Vývoj příjmů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v Kč)

Zdroj: Finanční deník SDH 2011-2015, vlastní zpracování

V obrázku 4.3, který vychází z tabulky č. 4.4, je uveden vývoj jednotlivých částí příjmů sboru v průběhu sledovaného období. Z grafického znázornění je patrné, že největší podíl na celkových příjmech sboru, mají příjmy z pořádání společenských akcí. Tato položka v rámci období 2011-2015 tvořila průměrně 70 % celkových příjmů sboru. Nejvíce příjmů z pořádání akcí získal sbor v roce 2011, což bylo ovlivněno největším počtem pořádaných akcí v rámci sledovaného období. Naopak nejméně příjmů z pořádání akcí plynulo sboru v roce 2015. Přijaté dotace i ostatní příjmy tvořily průměrně 15 % celkových příjmů sboru. Nejvíce dotací získal sbor v roce 2014. Nejvíce ostatních příjmů, které zahrnují sběr železa, letní brigády apod. bylo zaznamenáno v roce 2012.

V 2011 roce pořádal sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná celkem čtyři společenské akce. První akcí byl lednový Hasičský ples, ze kterého měl sbor čistý příjem 21 518 Kč. V dubnu organizoval sbor akci Pálení čarodějnic, čistý příjem z této akce byl 2 429 Kč. V létě proběhla pohárová soutěž sportovních družstev pro dospělé a také byla zorganizována soutěž pro dětská družstva. Pohárová soutěž sboru vynesla čistý příjem 3 272 Kč a z dětské soutěže 11 580 Kč. Celkem sbor pořádáním akcí získal čistý příjem 38 799 Kč. V roce 2011 získal sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná dotaci od Olomouckého kraje

v celkové výši 25 000 Kč. Kromě výše zmíněných akcí, patřily mezi největší příjmy pro sbor v tomto roce také sběr železa, kterým si sbor vydělal 12 640 Kč.

V roce 2012 organizoval sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná celkem šest společenských akcí. V lednu se konal tradiční Hasičský ples, z něhož byl čistý příjem pro sbor 19 407 Kč. V dubnu se opět konala akce Pálení čarodějnic, z které pro sbor plynul čistý příjem 12 798 Kč. V tomto roce se kromě dvou pohárových soutěží sportovních družstev pro dospělé a jedné dětské soutěže sbor organizoval akci Hasičské slavnosti. Tato akce byla součástí oslav 115 let od založení prvního sboru dobrovolných hasičů v obci. Z této akce nevzešel zisk, pouze ztráta 51 Kč. Z pohárových soutěží pro dospělé vzešel celkový čistý příjem 9 357 Kč. Dětská soutěž činila pro sbor čistý příjem 2 095 Kč. Celkem sbor pořádáním akcí získal čistý příjem 43 606 Kč. V roce 2012 získal sbor dotaci od Olomouckého kraje v celkové výši 30 000 Kč. Na výši celkových příjmů se v tomto roce, kromě výše zmíněných příjmů z pořádání společenských akcí, podílel nejen sběr železa, kterým si sbor vydělal 16 020 Kč, ale také letní brigády v rámci kterých se členové sboru zbavují plevelu na polích s cukrovou řepou společností Tagros. a. s. Tato letní brigáda přinesla sboru 19 953 Kč.

V roce 2013 pořádal sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná celkem čtyři společenské akce. Z lednového Hasičského plesu získal sbor čistý příjem 17 074 Kč. Dubnová akce Pálení čarodějnic vynesla sboru čistý zisk 12 124 Kč. V létě se opět konala pohárová soutěž sportovních družstev pro dospělé, stejně jako dětská soutěž. Čistý zisk z pohárové soutěže pro dospělé činil 13 066 Kč a čistý zisk z dětské soutěže činil 14 756 Kč. Celkem sbor pořádáním akcí získal 57 020 Kč. V tomto roce získal sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná dotaci od obce Nová Hradečná v celkové výši 20 000 Kč. Výši celkových příjmů opět neovlivnily jen příjmy z pořádání akcí. Na výši celkových příjmů se dále podílel sběr železa, kterým sbor získal 9 608 Kč, ale také letní brigáda na polích, díky které sbor získal 13 978 Kč.

V roce 2014 pořádal sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná celkem čtyři společenské akce. Lednový Hasičský ples byl zrušen z důvodu malé účasti. První společenskou akcí v tomto roce tak byla akce Pálení čarodějnic, která sboru vynesla čistý příjem 12 725 Kč. Na konci června pořádal sbor akci Dětský den, z kterého činil čistý příjem 14 114 Kč. Letní pohárová soutěž sportovních družstev pro dospělé přinesla sboru 15 968 Kč. Čistý příjem z pořádání dětské soutěže činil 5 540 Kč. Celkem sbor pořádáním akcí získal 48 347 Kč. Sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná získal v roce 2014 dotaci od obce Nová Hradečná v celkové výši 38 000 Kč. Celkové příjmy byly kromě příjmů z organizace akcí

tvořeny také příjmy ze sběru železa, které činily 7 123 Kč a příjmy z letní brigády, které činily 11 690 Kč.

V roce 2015 organizoval sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná celkem tři společenské akce. První společenskou akcí v tomto roce byla akce Pálení čarodějnic, která sboru vynesla čistý příjem 15 303 Kč. V létě se, již tradičně, pořádala pohárová soutěž sportovních družstev pro dospělé, která činila pro sbor čistý příjem 8 965 Kč. Pořádáním dětské soutěže sbor získal čistý příjem 4 860 Kč. Celkem sbor pořádáním akcí získal 29 128 Kč. V roce 2015 získal sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná celkem dvě dotace. Dotaci z obecního úřadu obce Nová Hradečná v celkové výši 20 000 Kč a dotaci z Olomouckého kraje v celkové výši 12 000 Kč. Celkové příjmy byly kromě příjmů z organizace akcí tvořeny také příjmy z letní brigády, které činily 5 981 Kč a sběrem železa, který sboru vynesl 11 877 Kč.

4.4.2 Zhodnocení výdajů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015

Výdaje sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná souvisí zejména s pořádáním společenských akcí. Dále se jedná především o výdaje provozní, tedy výdaje na vybavení a provozuschopnost sboru. Tyto výdaje se týkají jak sportovních družstev, tak zásahové jednotky.

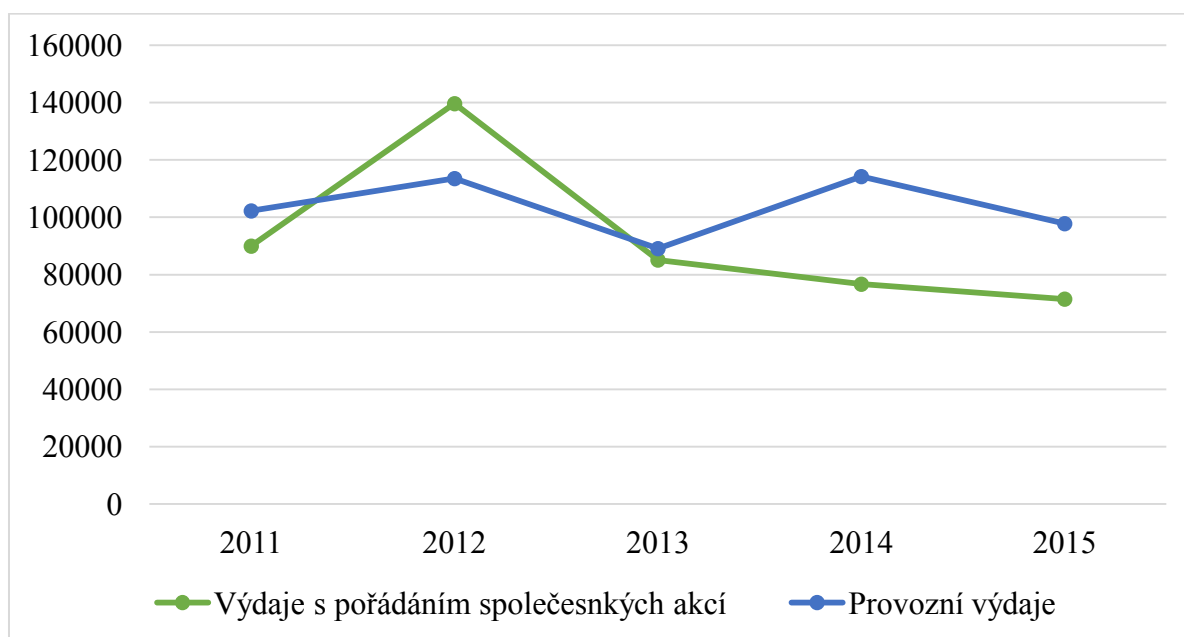
Tabulka č. 4.5 - Přehled výdajů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015
Výdaje celkem	192 175	253 147	174 175	190 867	169 245
Výdaje na akce	89 946	139 639	85 101	76 663	71 465
Procentuální podíl	47	55	48	40	42
Provozní výdaje	102 229	113 508	89 074	114 204	97 780
Procentuální podíl	53	45	52	60	58

Zdroj: Interní materiály SDH Nová Hradečná 2011-2015, vlastní zpracování

Z informací uvedených v tabulce č. 4.5 bylo vytvořeno grafické znázornění (obr. 4.4), ve kterém je zachycen vývoj výdajů sboru v jednotlivých letech sledovaného období. Z grafu je patrné, že největší výdaje spojené s pořádáním společenských akcí, zaznamenal sbor v roce 2012, což bylo zapříčiněno pořádáním největšího počtu akcí v rámci sledovaného období. Naopak nejnižší výdaje spojené s pořádáním společenských akcí zaznamenal sbor v roce 2015. Průměrně tvořily výdaje spojené s pořádáním akcí 46 % celkových výdajů. Provozní výdaje v rámci sledovaného období byly nejobjemnější v roce 2014, naopak nejméně objemné byly v roce 2013. Provozní výdaje průměrně tvořily 54 % celkových výdajů.

Obr. 4.4 – Vývoj výdajů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v Kč)

Zdroj: Finanční deník SDH 2011-2015, vlastní zpracování

V roce 2011 činily celkové výdaje 192 175 Kč. Na této částce se 47 % podílely výdaje z pořádání čtyř společenských akcí a 53 % výdaje provozní. Celkově tvořily výdaje související s pořádáním společenských akcí 89 946 Kč. Tyto výdaje tvoří především výdaje na zajištění občerstvení a věcných cen, drobnější částku tvoří výdaje na zajištění sanitární techniky. Větší podíl v tomto roce měly výdaje provozní, které činily 102 229 Kč. Mezi největší provozní výdaje v tomto roce patřily výdaje na pořízení stejnakrojů, na pořízení

dýchacích přístrojů, výdaje související s pohonnými hmotami apod. Co se týče výdajů na sportovní družstva, jednalo se především o nákupy sportovního náčiní (konkrétně o hadice, savice, rozdělovač) a nákupy pohárů na soutěže sportovních družstev.

V roce 2012 byly celkové výdaje, které činily 253 147 Kč, tvořeny z 55 % výdaji souvisejícími s pořádáním šesti společenských akcí a 45 % výdaji provozními. V tomto roce byly výdaje, které byly největší v rámci sledovaného období, z větší části tvořeny výdaji na zajištění společenských akcí, a to z důvodu pořádání Hasičských slavností u příležitosti oslav 115 výročí založení sboru dobrovolných hasičů v obci. Kromě výdajů vynaložených na zajištění společenských akcí (nákupy občerstvení, věcné ceny) souvisely výdaje opět s nákupem vybavení pro zásahovou jednotku a sportovní družstva. Sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná v tomto roce zakoupil nový prapor. V tomto roce byla provedena rekonstrukce hasičské zbrojnice a také byla opravena hasičská stříkačka, na kterou sboru půjčila peněžní prostředky obec. Na konci roku 2012 byla vypůjčená částka vrácena obci.

Celkové výdaje v roce 2013 činily 174 175 Kč. Větší část výdajů bylo tvořeno výdaji provozními, které v tomto roce činily 52 % z celkových výdajů. Kromě výdajů na pořízení vybavení pro sportovní družstva a zásahovou jednotku se jednalo také o výdaje, které byly vynaloženy na výjezd zásahové jednotky k povodním. V tomto roce se jednotka sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná vydala na pomoc při povodních do obce Křešice, která se nachází v okrese Litoměřice. Na pomoc obci Křešice putovala sbírka od členů sboru, a také od občanů obce. Od roku 2013 je hasičský areál sboru pojištěn. Výdaje vynaložené na zajištění čtyř společenských akcí tvořily v tomto roce 48 % celkových výdajů. Opět se jednalo především o výdaje, které souvisely s nákupem občerstvení a získání věcných cen do soutěží a na hasičský ples.

V roce 2014 činily celkové výdaje sboru 190 867 Kč, což je druhá nejvyšší částka, v rámci sledovaného období. Na celkových výdajích se z 60 % podílely výdaje provozní a ze 40 % podílely výdaje na zajištění čtyř společenských akcí. Provozní výdaje byly opět tvořeny zejména výdaji na vybavení sportovních družstev a zásahové jednotky. Kromě toho byla v tomto roce provedena modernizace hasičského areálu. V rámci modernizace byly výdaje vynaloženy na zavedení elektrického vedení na areál. Dále byla zakoupena maringotka, ve které se na závodech sportovních družstev prodává občerstvení. V poslední řadě bylo na areále vybudováno sociální zařízení (toalety). Co se týče výdajů vynaložených na pořádání společenských akcí, stejně jako v předchozích letech se jednalo především o zajištění občerstvení a věcných cen.

Celkové výdaje v roce 2015 činily 169 245 Kč a byly nejnižšími výdaji v rámci sledovaného období. Výdaje spojené s pořádáním tří společenských akcí tvořily 42 % z celkových výdajů. Opět se jednalo o výdaje na zajištění občerstvení a věcných cen pro účastníky soutěží. Provozní výdaje, tvořily z celkových výdajů 58 %. Kromě výdajů na vybavení sportovních družstev a zásahové jednotky se jednalo o výdaje spojené s modernizací hasičského areálu. V tomto roce proběhla oprava střechy a byla vybudována nová základna. Mimo jiné získal v tomto roce sbor dobrovolných hasičů nové zásahové vozidlo, které bylo financováno z rozpočtu obce.

5. ZÁVĚR

Tato bakalářská práce byla věnována tématu Výdaje na bezpečnost státu a právní ochrana obce Nová Hradečná. Práce byla rozčleněna do pěti kapitol.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná se zaměřením na výdaje v oblasti bezpečnosti a právní ochrany a zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná v letech 2011 až 2015.

K dosažení cíle práce bylo využito vědeckých metod komparace, analýzy, abstrakce a dedukce. Za pomoci metody komparace, bylo ve třetí kapitole provedeno zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná. Metody komparace bylo rovněž využito v kapitole čtvrté, ve které byla metoda použita pro dosažení cíle práce, tedy pro zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná a zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů obce. Dále byla v práci aplikována finanční a časová analýza, které byly využity v kapitole třetí pro zhodnocení hospodaření obce. Finanční a časové analýzy bylo využito taktéž v kapitole čtvrté, pro zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce a zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů obce. V obou kapitolách praktické části práce byla rovněž aplikována metoda abstrakce a dedukce. Tyto metody byly využity k provedení analýzy jednotlivých grafů a tabulek.

Na základě provedeného zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná byla zjištěno, že ve všech letech sledovaného období skončilo hospodaření přebytkem, kromě roku 2014, kdy bylo hospodaření schodkové. Schodek byl způsoben výdaji souvisejícími s realizací projektu Revitalizace centra v Nové Hradečné, vysokými výdaji souvisejícími s mateřskou a základní školou, a také pořízením dlouhodobého hmotného majetku. Schodek byl pokryt přebytkem hospodaření z minulých let. Zhodnocení příjmů a výdajů obce bylo provedeno odděleně, v rámci samostatných kapitol. Pro účely zhodnocení příjmů obce bylo využito druhového členění příjmů, v rámci kterého, jsou příjmy obce rozčleněny na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. V rámci sledovaného období byly celkové příjmy obce průměrně tvořeny ze 64 % daňovými příjmy a z 28 % přijatými transfery. Pro účely zhodnocení výdajů obce bylo využito odvětvového členění výdajů, v rámci kterého, jsou výdaje členěny do šesti skupin. Nejobjemnější skupinou v průběhu sledovaného období byla skupina Služby pro obyvatelstvo, v rámci které, bylo nejvíce výdajů vynaloženo na položku Vzdělávání a školské služby. Průměrně se na skupinu Služby pro obyvatelstvo vynaložilo 41 % celkových výdajů. Bylo zjištěno, že obec Nová Hradečná

hospodaří v souladu se zákonem a snaží se finanční prostředky používat zejména k zajištění služeb pro obyvatele obce.

Rovněž bylo provedeno zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná a hospodaření sboru dobrovolných hasičů ve vybraných letech. Bylo zjištěno, že výdaje na skupinu Bezpečnost státu a právní ochrana jsou tvořeny především výdaji na položku Požární ochrana (dobrovolná část). Pro účely zhodnocení výdajů na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná bylo provedeno srovnání s obcí Troubelice. Ze srovnání vyplývá, že ačkoliv obec Troubelice disponuje větší rozlohou i počtem obyvatel, výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu v částkách na občana jsou u obce Nová Hradečná v průměru o 177 % vyšší. Stejně jako tomu bylo u zhodnocení příjmů a výdajů obce, tak i příjmy a výdaje sboru dobrovolných hasičů byly zhodnoceny zvlášť. Příjmy sboru dobrovolných hasičů byly v průměru ze 70 % tvořeny příjmy z pořádání společenských akcí. Výdaje sboru dobrovolných hasičů byly v průměru z 54 % tvořeny výdaji provozními a ze 46 % tvořeny výdaji spojenými s pořádáním společenských akcí. Hospodaření sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná skončilo ve vybraných letech přebytkem, kromě let 2011 a 2015. V těchto letech bylo hospodaření sboru schodkové, což bylo způsobeno vysokými provozními výdaji.

Teoretická část byla zahrnuta v kapitole druhé, která byla věnována především seznámení s danou problematikou. V úvodu kapitoly, bylo dle zákona o obcích, definováno postavení obcí. V další části byly definovány jednotlivé orgány působící v obci, tedy zastupitelstvo obce, rada obce, starosta obce, obecní úřad a zvláštní orgány obce, stejně jako jejich pravomoci. V další části kapitoly byly popsány organizace, které může obec zřizovat a zakládat. Dále byl v kapitole vysvětlen pojem veřejný pořádek a je vymezeno, pomocí kterých nástrojů obec veřejný pořádek zajišťuje. Veřejný pořádek je v obci zajišťován především pomocí obecně závazných vyhlášek. V této kapitole bylo také uvedeno členění výdajů územně samosprávných celků, a to z důvodu zhodnocení výdajů v praktické části práce, kde bylo použito členění odvětvové. V závěru kapitoly byly vymezeny povinnosti obcí a obecních úřadů v samostatné působnosti na úseku požární ochrany.

Praktická část práce byla zahrnuta v kapitole třetí a čtvrté. Na začátku třetí kapitoly byla charakterizována obec Nová Hradečná, a to od její historie až po současnost. V této kapitole bylo pomocí metody komparace, finanční a časové analýzy provedeno zhodnocení hospodaření obce Nová Hradečná v rámci sledovaného období, tedy v letech 2011-2015. Zhodnocení příjmů a výdajů obce bylo provedeno odděleně, v rámci samostatných kapitol.

Začátek čtvrté kapitoly byl věnován seznámení se základními informacemi o požární ochraně na území České republiky. Konkrétně bylo uvedeno, z jakých předpisů požární ochrana vychází, jaké druhy požárních jednotek na území ČR existují. Rovněž byl zaznamenán počet hasičů k 31.12.2015. Další část kapitoly byla věnována charakteristice sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná, od jeho historie po současnost. Čtvrtá kapitola práce byla věnována naplnění cíle práce. Z toho důvodu byly v této kapitole za pomoci metody komparace a analýzy zhodnoceny výdaje na bezpečnost a právní ochranu obce Nová Hradečná a hospodaření sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná ve vybraných letech.

Teoretická část práce byla zpracována na základě rešerše odborné literatury a legislativy. V praktické části bylo využito především informací z Českého statistického úřadu, informačního portálu Ministerstva financí Monitor, internetových stránek Hasičského záchranného sboru ČR, interních dokumentů obce Nová Hradečná, interních dokumentů sboru dobrovolných hasičů Nová Hradečná.

Sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná je důležitou součástí obce již 120 let. Nejenže sbor dobrovolných hasičů zajišťuje bezpečnost občanů a obce, ale také se podílí na pořádání různých společenských akcí. Z provedeného zhodnocení hospodaření sboru dobrovolných hasičů vyplývá, že výsledek hospodaření ovlivňuje především příjem z pořádání společenských akcí. Pokud by obec Nová Hradečná poskytovala dotace v závislosti na počtu pořádaných společenských akcích, umožnila by sboru lépe hospodařit.

Seznam použité literatury

Literatura

- [1] KALÁBKOVÁ, Pavlína a Miroslav KOUDELA. Nová Hradečná: historie obce od nejstarších dob do současnosti. V Opavě: Zemský archiv, 2015. ISBN 978-80-87632-23-9.
- [2] KOČÍ, Roman. Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou. Vyd. 1. Praha: Leges, 2012. 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.
- [3] PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [4] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejný sektor – řízení a financování. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- [5] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

Legislativa

- [6] Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. In: *Sbírka zákonů*. 2. 7. 2002
- [7] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů*. 12. 4. 2000. ISSN 1211-1244
- [8] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů*. 7. 7. 2000. ISSN 1211-1244
- [9] Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. In: *Sbírka zákonů*. 17. 12. 1985. ISSN 1211-1244

Elektronické zdroje

- [10] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Databáze demografických údajů za obce ČR*. [online] [cit. 20.3.2017] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

- [11] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vybrané demografické údaje podle krajů k 31. 12. 2015*. [online] [cit. 10.4.2017] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xl/160429_vekovka
- [12] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel v obcích České republiky k 1.1.2016*. [online] [cit. 10.4.2017] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>
- [13] Hasičský záchranný sbor České republiky. *Organizační struktura*. [online]. 2017 [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/webove-stranky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx#generalni>
- [14] Hasičský záchranný sbor České republiky – Olomoucký kraj. *Organizační složky*. [online]. 2017 [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/hzs-olomouckeho-kraje-menu-organizacni-slozky.aspx>
- [15] Místní akční skupina Uničovsko. *Územní působnost*. [online] [cit. 2017-02-24]. Dostupné z: <http://unicovsko.cz/ops/cz/mas-unicovsko/uzemni-pusobnost/>
- [16] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Informační portál MONITOR: Výdaje státního rozpočtu v roce 2015*. [online] [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/#>
- [17] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Informační portál MONITOR: Obec Nová Hradečná*. [online] [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2011/obce/detail/00575658#prehled>
- [18] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Informační portál MONITRO: Obec Troubelice*. [online] [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/obce/detail/00299570>
- [19] Mikroregion Uničovsko. *Nová Hradečná* [online]. 2006 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://unicovsko.cz/mikroregion/nova-hradecna.php>
- [20] MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Článek oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami obcí*. [online] [cit. 2017-01-20] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/oblasti-verejneho-poradku-ve-vztahu-k-moznostem-jejich-regulace-obecne-zavaznymi-vyhlaskami-obci.aspx?q=Y2hudW09MQ%3D%3D>
- [21] MINISTERSTVO VNITRA – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. *Statistická ročenka 2015 Česká republika*. 2016 [online] [cit. 2017-04-26]

Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

[22] MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Zápis ze semináře Veřejný pořádek v obecně závazných vyhláškách obcí ze dne 22. října 2009*. [online] [cit. 2017-01-25] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/clanek/odbor-verejne-spravy-dozoru-a-kontroly.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>

[23] Regionální Informační Servis. *Nová Hradečná* [online]. 2012 [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=552381&zsj=105066>

[24] Regionální Informační Servis. *Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2017-04-27]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=505293>

[25] Vesnice roku v programu obnovy venkova. *Vesnice roku: O soutěži* [online]. 2011 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.vesniceroku.cz/>

Interní materiály

[26] Obec Nová Hradečná. *Dotace* [online]. 2011 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.novahradecna.cz/dotace>

[27] Obec Nová Hradečná. *Struktura zaměstnanců* [online]. 2011 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.novahradecna.cz/struktura-zamestnancu>

[28] Obec Nová Hradečná. *Závěrečný účet obce* [online]. 2011 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://www.novahradecna.cz/zaverecny-ucet-obce>

[29] Sbor dobrovolných hasičů Nová Hradečná. *Finanční deník sboru*. 2011-2015.

Seznam zkratek

ČR Česká Republika

ČSÚ Český statistický úřad

HZS Hasičský záchranný sbor

JPO Jednotka požární ochrany

ODK Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

OZV Obecně závazná vyhláška

SDH Sbor dobrovolných hasičů

ÚO Územní odbor

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 5.5.2017

.....*Markéta Crhová*.....

Markéta Crhová

Seznam příloh

Příloha 1: Přehled hlavních výdajových oblastí z rozpočtů obcí dle odvětvového členění

Příloha 2: Přehled skutečný a schválených příjmů a výdajů obce Nová Hradečná v letech 2011-2015 (v tis. Kč).

Příloha 3: Mapa jednotek požární ochrany ÚO Olomouc